

139

December 2022

DISKULOGEN

Förbättringar i Disgen 2023 • Enkät om endogami
• Ordna källmaterialet • Om några pillerdoktorer
i Örebro • Att blåsa liv i gottländskt 1600-tal • Dina
"männingar" i Disgen 2023 • AI kan illustrera släkt-
historia • Bilder från funktionärsdagarna 2022

Vi gör din släktforskning enklare.

Innehåll

	Ledaren	3
	Kort & Gott	4
	Inbjudan årsmöte	5
	Förbättringar i Disgen 2023	6
	Att blåsa liv i 1600-talet	8
	Ordna källmaterialet	14
	DNA-krönika	18
	Pillerdoktorer i Örebro	22
AI kan illustrera släkthistoria		26
	Enkät om endogami	28
	”Männingar” i Disgen 2023	30
	Gammalt recept	34
	Nya böcker	35
	Funktionärsdagarna 2022	36
	Avlidna medlemmar	37
	Dis medlemsbutik	39
	Funktionärer	40
	Regionföreningarna	42

Välkommen till 2023

DAGS FÖR ett nytt år igen, och den här gången inleder vi med att släppa ut en ny version av Disgen, kallad Disgen 2023. När detta skrivs har den nått föreningens funktionärer och upptäcks inget oväntat finns den tillgänglig för medlemmar efter jul- och nyårshelgerna. Julgran ut och Disgen in!

Ett stort tack till alla som gjort detta möjligt, faddrar, testare, utbildare, utvecklare, styr- och referensgrupper, felrapporterande medlemmar, alla nuvarande Disgenanvändare – och säkert en hel del andra, för det går åt ägg när man gör en omelett.

Nytt år, och alltså snart dags för årsmöte. På samma sätt som förra året blir det helt på distans via Zoom. Det är säkert något som är här för att stanna, eftersom det har gett en helt annat deltagarantal på årsmötena än de tidigare fysiska mötena som i och för sig var rasande trevliga. Vill du lämna en motion, tänk på att motionstiden går ut 15 januari!

I övrigt har det faktiskt inte hänt så mycket utåt sett - men nya Disgen är något som tagit två års arbete att få ihop, så det är inte så att aktiviteten har avstannat.

God jul och Gott nytt år!

Daniel Berglund
Ordförande

Diskulogen med Släktforskarlytt

är medlemstidningen för Föreningen Dis: Föreningen för datorhjälp i släktforskningen.

KONTAKT & AVGIFT

Föreningen Dis
Gamla Linköping
582 46 Linköping
Telefon: 013-149 043
dis@dis.se, www.dis.se
Medlemsavgift:
190 kr per kalenderår.
Familmjemedlem:
95 kr per kalenderår.

KANSLI & FORSKARSTUGA

Hovslagaregatan 3
Gamla Linköping
Öppet måndag-torsdag kl 9-16.
Kansliet har lunchstängt
kl 12-13.
Telefontid:
Måndag-torsdag kl 9-15.
Ring gärna innan besök!

KANSLISTER

Marie Andersson
Helena Carlsson

REDAKTÖR

Anna Linder,
diskulogen@dis.se
Burliden 7, 937 92 Burträsk
070-2294804

ANNONSERING

Kontakta redaktör
Anna Linder

ANSVARIG UTGIVARE

Daniel Berglund

LÖSNUMMERPRIS: 30 kr

TRYCKT UPPLAGA:
17 460 exemplar

ISSN: 1101-3826

UTGIVNING: 4 gånger per år

TRYCK: Ringöns Tryckeri

Förnya ditt medlemskap via www.dis.se/betala-medlemsavgiften.
Bli medlem via Dis webbshop, shop.dis.se, eller kontakta Dis kansli.

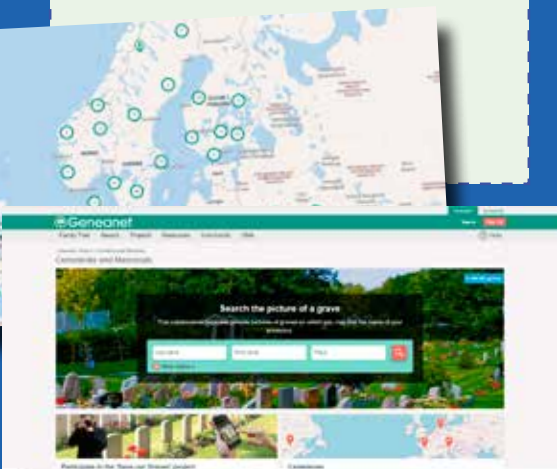
Adressändring anmäls via vår självservice, www.dis.se/adress, eller till Dis kansli.
Information om hur Dis hanterar dina personuppgifter hittar du på www.dis.se/personuppgifter.

Kort & Gott

Hitta gravar

Det finns bilder på över 5 miljoner gravstenar från hela världen hos Geneanet.

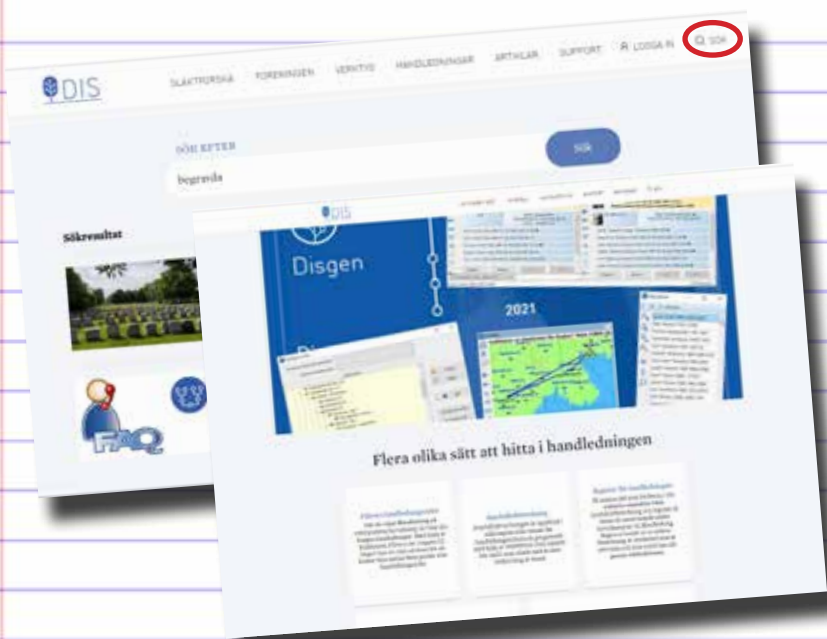
www.geneanet.org

DNA och matematik

En ny matematisk modell som utvecklats av Stanford University, DNA Doe Project och Identifinders i Kalifornien kan hjälpa de som använder DNA-släktforskning i polisarbete att räkna ut vilka DNA-träffar man ska fokusera på. Modellen presenterades i *Journal of Forensic Sciences* och ska kunna lösa 94% av fallen med släkträd på 7500 personer.

www.eogn.com

Lär dig mer på Dis webbplats

DET FINNS många artiklar med intressanta släktforskningstips och mängder med länktips på Dis egen webbplats www.dis.se.

Gå in på hemsidan och skriv ett ämnesord uppe i sökrutan längst till höger och se om det dyker upp någon artikel i ämnet. Några intressanta artiklar på webbplatsen handlar till exempel om gamla tidningar, begravda i Sverige, forskning i USA, personnamn och DNA.

Handledningen till Disgen 2023 finns på en egen webbplats, <https://handledning-disgen2023.dis.se>. Där kan man också använda sökrutan för att hitta svar på sina frågor om Disgen. Innehållet finns även ordnat i olika handledningar, innehållsförteckningen samt i registret.

På Youtube finns Dis egen kanal *Föreningen Dis Video* där man också kan lära sig mer om Disgen.

Bo i släktens slott

Företaget *Storied Collection* erbjuder kunder att bo i historiska byggnader i Storbritannien och Irland. De har räknat ut att fler än 80 miljoner människor kan vara ättlingar till någon av de tidigare ägarna. De äldsta byggnaderna är från 1200-talet.

www.storiedcollection.com

Välkommen till Dis årsmöte 2023!

Förslag till dagordning

1. Årsmötet öppnas.
2. Fastställande av röstlängd.
3. Val av två justeringsmän – tillika rösträknare – att jämte mötesordföranden justera dagens protokoll.
4. Fråga om årsmötet blivit i behörig ordning utlyst.
5. Val av ordförande och vice ordförande att leda årsmötets förhandlingar samt anmälan om styrelsens val av protokollförare.
6. Fastställande av dagordning.
7. Styrelsens verksamhets- och förvaltningsberättelser för 2022.
8. Revisorernas berättelse för den tid revisionen omfattar.
9. Fastställande av resultat- och balansräkning samt beslut om ekonomiska dispositioner.
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter.
11. Fastställande av riktlinjer för verksamheten till och med år 2024.
12. Fastställande av budget för 2023.
13. Beslut om medlemsavgift för år 2024.
Styrelsen föreslår att medlemsavgiften för 2024 är oförändrat 190 kr per år för ordinarie medlem och 95 kr per år för familjemedlem.
14. a) Val av ordförande i föreningen tillika i styrelsen för 1 år.
b) Val av vice ordförande i föreningen tillika i styrelsen för 1 år.
c1) Fastställande av antal övriga ledamöter i styrelsen.
c2) Val av halva antalet ledamöter i styrelsen för 2 år.
d) Val av två revisorer, varav en yrkesrevisor, samt två suppleanter.
e) Val av valberedning, tre ledamöter varav en sammankallande, jämte två suppleanter.
f) Val av ombud till förbundsstämma med Sveriges Släktforskarförbund.
15. Fråga om omedelbar justering av punkten 14.
16. Anmälan om av Dis styrelse utsedda representanter i övriga organisationer och myndigheter till vilka Dis är anslutet eller äger utse representation.
17. Behandling av avgivna motioner (om sådana föreligger). Se Dis hemsida.
18. Stadgeändringsförslag (om sådana föreligger). Se Dis hemsida.
19. Ärenden som av styrelsen hänskjutits till årsmötet för avgörande.
20. Övriga frågor.
21. Beslut om ärenden att hänskjutas till styrelsen för avgörande.
22. Mötets avslutande.

Medlemmarna i Föreningen Dis kallas härmed till ordinarie årsmöte lördagen den 11 mars 2023, klockan 10.00.

ÅRSMÖTET GENOMFÖRS på distans med programmet Zoom på samma sätt som föregående år.

- 09:30 Zoom-mötet öppnar och det går att ansluta till mötet.
10.00 Årsmötet börjar.
11.30 Årsmötet beräknas vara klart.
11.45 Efter årsmötet: information om pågående och planerad Dis-utveckling. Möjlighet att ställa frågor om Dis verksamhet.

För att vi ska kunna se att alla närvarande är medlemmar i föreningen ber vi dig att anmäla dig i förväg via ett anmälningsskema som kommer att finnas på Dis hemsida.

En medlems- och avgiftskontroll kommer att genomföras i Zooms "väntrum" innan du blir insläppt till årsmötet. Du behöver alltså ha betalt medlemsavgiften för 2023 om du vill medverka på årsmötet. Sista dag att lämna motioner är 15 januari 2023. Motioner skickas till Dis kansli, e-post dis@dis.se.

Eventuella motioner med styrelsens svar samt övriga årsmöteshandlingar kommer att publiceras på Dis hemsida senast 18 februari. Valberedningens förslag publiceras senast den 25 februari. Aktuell information och årsmöteshandlingar finns på sidan www.dis.se/arsmote-2023. Frågor kan ställas till Dis kansli, e-post dis@dis.se.

Välkommen!
Styrelsen

Några förbättringar i Disgen 2023

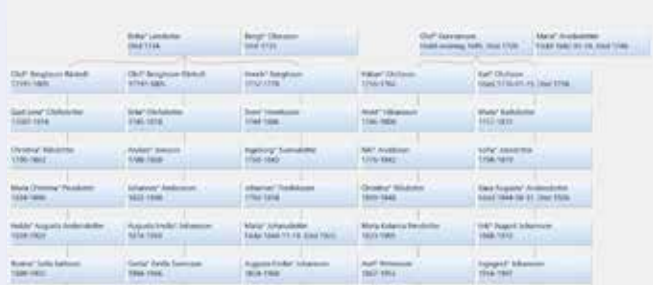

Bild 1. Släktskapsträd.

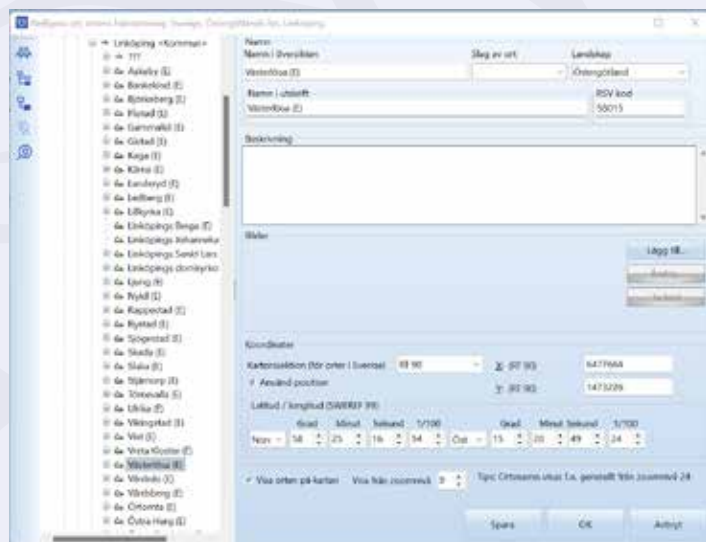

Bild 2. Redigera ort.

DEN NYA versionen av Disgen har gått under arbetsnamnet Disgen Klockrike, men det officiella namnet är Disgen 2023. Vår förhoppning är att nya Disgen finns att köpa efter nyårshelgen, men man vet aldrig då vi är beroende av ideellt arbete. När denna artikel skrivs pågår de sista testerna samt uppdateringen av de omkring 170 webbsidorna som bildar vår handledning. Priset för Disgen 2023 ser du på sidan 37.

Tveka inte att uppgradera till Disgen 2023 så fort du får en chans. Du får dra nytta av omkring 100 felrättningar och förbättringar. Vi brukar säga att "Disgen växer med dig" för att visa att Disgen är enkelt för nybörjaren att använda samtidigt som det innehåller funktionalitet för den mer erfarna släktforskaren. Eftersom släktforskarens behov är olika så uppfattas nyttan av nyheterna på olika

sätt. Men vi tror och hoppas att alla kan hitta sin egen nya nyttighet.

Fler nyheter i nästa nummer

Med den nya funktionen Byrålådan är det enkelt att hitta vilka filer du använder i Disgen, även de som saknas, såsom bilder och multimedia för personer, relationer och orter samt arbetsmaterial. Men mer om detta i nästa nummer. Då kommer vi också att presentera en mer flexibel hantering av flaggor som ger nya möjligheter genom att man kan välja mellan fyra flagguppsättningar.

Släktskapsträd

Vi har tagit fram en ny variant av släktskapstavlan som kallas släktskapsträd. Släktskapsträdet bygger liksom släktskapstavlan på en jämförelse av två utvalda personers gemensamma anor men är enklare att skapa. Släkt-

skapsträdet visar samtliga grenar och vägar för de två personernas gemensamma anor. Du kan enkelt välja vilka gemensamma anor som ska visas. Du kan också skapa en pdf av resultatet. Bild 1 visar delar av två träd med två personers släktskap. Det vänstra är ett exempel med fler än två vägar till det gemensamma anparet. Släktskapsträdet är särskilt intressant där det finns en begränsad genpool och därmed många anförluster. Under testerna använde vi ett exempel med två kusiner med anor i Skellefteå-trakten. De hade drygt 80 gemensamma anor som gav ett stort släktskapsträd. Det är visserligen svårt att överblicka, men enkelt att välja ut vilka släktskap som ska visas.

Några andra nyheter

Nu går det också att skapa en pdf av släktöversikten på samma sätt som

PersonID	Efternamn	Förnamn	Född	Födelseort	Död
2533	Pennan	Anna*	1795-04-03	Gårdslätt Skattegård, Rinnå (E)	1872-07-23
2534	Karlsson	Maria Katarina	1807-06-09	Varpåkers, Varpåkers Backgård, Hovsta 1806-03-30	
2545	Petersson	Axel*	1867-10-27	Löthjällängård, Svanshals (E)	1953-01-20
2546	Wetterström	Selma* Kristina	1872-12-06	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1953-06-23
2546	Karlsson	Johan Markus	1868-04-25	Gårdslätt, Rinnå (E)	1908-01-18
2587	Wetterström	Johan Axel*	1838-05-16	Fjättersåna Södergård, (Keby norra)	1905-02-20
2590	Karlsson	Johanna Maria	1872-01-01	Rinnå (E)	1923-07-23
2593	Jönsson	Klara* Kristina	1836-11-12	Hov, Hov (E)	1926-04-19
2610	Karlsson	Klara Mathilda	1874-10-02	Rinnå (E)	
2673	Ronson	Carl Gustaf	1829-11-18	Gårdslätt, Rinnå (E)	1904-08-20
2674	Jönsson	Mathilda* Wilhelmina	1839-11-03	Hov (E)	1925-05-25
2693	Petersson	Karin* Serafia	1907-04-13	Nyttorp, Rinnestad, Svanshals (E)	1975-04-07
2694	Petersson	Axel* Theodor	1900-11-01	Nyttorp, Rinnestad, Svanshals (E)	1986-10-15
2697	Petersson	Erik* Artur	1912-04-11	Nyttorp, Rinnestad, Svanshals (E)	1986-02-27
2708	Wetterström	Dörfelt Rickaren	1864-01-14	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1866-01-14
2708	Jönsson	Johanna Karolina*	1831-09-19	Tjörp Södergård, Kumla (E)	1911-12-15
2712	Wetterström	Anna* Anolina	1875-06-19	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1955-04-11
2734	Wetterström	Hilda* Saracla	1861-09-03	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1942-09-27
2774	Wetterström	Beata Mathilda	1857-06-07	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1895-02-10
2776	Wetterström	Karl August*	1840-12-28	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1927-03-19
			1846-01-14	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1846-02-18
			1847-08-11	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1925-11-12
			1870-02-04	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1956-02-28
			1877-04-20	Torpa Södergård, Rinnå (E)	
			1880-08-05	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1952-05-01
			1883-01-29	Torpa Södergård, Rinnå (E)	1884-10-04
			1879-03-31	Rinnå (E)	1967-06-08

Bild 3. Personer på orten visas.

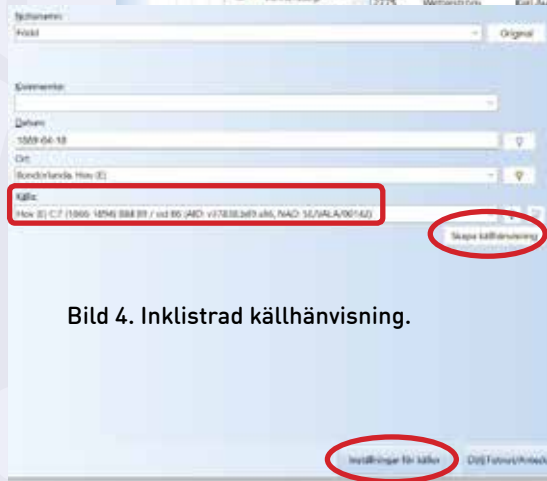

Bild 4. Inklistrad källhänvisning.

Bild 5. Disgens källträd.

Bild 6. Födelsenotisen i personöversikten.

för släktskapsträdet, till exempel en släktöversikt i timglasform.

På annan plats i tidningen presenteras funktionen *Lista N-männingar* som ger dig möjlighet att visa 2-männingar (kusiner), 3-männingar (sysslingar) etcetera på ett par olika sätt.

Du kan nu skapa och spara egna layouter för personöversikten.

Redigera orter har moderniserats så att det går att få en bättre överblick över allt som rör en ort eller plats (Bild 2) utan att växla flik. En nyhet är att det snabbt och enkelt går att visa vilka personer som är knutna till orten (Bild 3). Den nya layouten är vårt första steg inför en ny intressant användning av ortsinformationen som finns i Disgen.

En liten men efterlängtd förbättring gör att det nu är möjligt att ha kalendern öppen samtidigt som du arbetar med annat i Disgen. Liknande förbättring finns också för Att-göra-listan.

Funktionen *Analysera/kontrollera notiser* i verktygsmenyn är kompletterad med nya möjligheter att hitta tomma och ofullständiga relationsnotiser samt relationer med flera gift- eller skildnotiser.

Med funktionen *Detaljerad sökning* kan du söka på texter som finns i kommentarer till namn, faddrar och föräldrarelationer. Text i namnpannens anteckning och fotnot är också sökbar.

Bygga källträdet automatiskt

En nyhet är möjligheten att enkelt och automatiskt skapa en källhänvisning i källträdet genom att klistra in en kopierad källhänvisning från ArkivDigital eller Riksarkivet i notisens fält för "Källa". På bild 4 syns en inklistrad källhänvisning från ArkivDigital. Med knappen *Skapa källhänvisning* skapas sedan källan i Disgens källträd (Bild 5 och 6). Med knappen i neder-

kant av Bild 4, *Inställningar för källor*, kan personliga val göras för hur källhänvisningen ska skapas i källträdet. Eftersom de olika leverantörerna av kyrkoarkiv har lite olika innehåll i sina källhänvisningar är det svårt att automatiskt skapa källhänvisningar med ett och samma utseende.

Vi tror inte att befintliga användare av Disgen kommer att gå igenom (alla) sina källor för att utnyttja den nya möjligheten, som många gjorde med sina orter när ortsträdet introducerades. Men vi hoppas att nya användare ska lockas av de nya möjligheterna samtidigt som nuvarande användare använder den för sina nya källor. ▣

Att blåsa liv i gotländskt 1600-tal

Kartor, domböcker, boppteckningar och lokalhistorisk litteratur inspirerade Lars G. Norén att skriva två historiska romaner om släkten, "Det bleka guldet" och "Krig och fred i kalkland".

Bad vid Lörje på 1960-talet.

Fastebrevet på Landsarkivet i Visby.

August Engström.

JAG HETER Lars G. Norén, född 1957 på Lilla Essingen. Jag är utbildad till lantmätare vid KTH, numera pensionär och bosatt i Bromma. Släktforskning ledde mig till insikter om en spännande lokalhistoria på Gotland under tidigmodern tid.

Morfars far, August Engström, föddes i Hellvi socken 1864. Hans anor grenar ut sig från Långers, under de århundraden som föregår hans livstid, till ett tiotal gårdar med tyngdpunkt i Hellvi och Rute. Under min forskning har jag satt mig in i livs-
tingelserna för bondebefolkningen men även villkoren för, och händelser inom, köpenskapen och kalknäringen under 1600-talet.

Styvfvar Hasse tog mig och mamma Britta till Gotland på 1960-talet. Till favoritmålen hörde Lörje med dess kalkugnsluiner. Vi dök utanför de små raukarna och fångade spigg och öronmaneter i resterna av den gamla hamnen.

Britta nämnde att hennes farfar August Engström kom från Gotland, det

var allt hon hört om hans ursprung. Efter Augusts död i Stockholm 1911 avtog kontakten mellan hans barn och kvarvarande släkt på Gotland, för att så småningom upphöra.

Släktforskning

Britta började släktforska. August, född 1864, härstammade från Långers gård i Hellvi socken vilket ökade hennes nyfikenhet.

Sällsamt nog har den lilla Lörjehalvön tillhört Långers ägor i äldre tider. Tala om sammanträffande! Jag tog över Brittans forskning och konstaterade mina anors närvaro på Långers sedan 1601. Det finns ett fastebrev på Landsarkivet i Visby (SE/ViLA/20092/-/- [K0122]) utfärdat vid Rute settingsting. Thomas Nystugu får fasta på Långers gård.

Från den tiden och framåt finns dessutom källor som visar att många av mina förfäder och -mödrar varit husbondfolk på fler Hellvigårdar såsom Sajgs, Norrgårde och Sudergårde. Anor finns även i andra socknar

som Rute, Lärbro, Boge och Gothem. Somliga har haft anknytning till kalkbranschen vilket jag ska återkomma till. Några av deras ättlingar sammanstrålar efterhand genom gifte för att framåt 1700-talet koncentreras till en släktlinje med hemvist i Långers. År 1889 upphör mina anors närvaro på gården då den övergår i annans ägo.

Växande intresse

Släktforskning i all ära men det är i sitt sammanhang jag finner mina anors förehavanden intressanta. Det finns en hel del lokalhistorisk litteratur om kalkindustrin men de flesta böcker hänvisar till Richard Steffens bok *Personer och händelser i den gotländska kalkindustriens historia* (1940). Boken fick upp mina ögon för en intressant och stundtals rafflande historia som få hört talas om. Detta väckte min lust att berätta men mina övergripande historiekunskaper behövde friskas upp.

Efter historiestudier vid Stockholms universitet, en kurs i paleografi och några kurser vid skrivarakademin

Detalj ur karta från 1694 med Längers (D) och Hemmungs (E) byggningar.

Gahbergs kalkugn.

» I början av 1690-talet fattades beslut om att en geometrisk kartläggning skulle genomföras, till stöd för upprättande av en sammanhängande skattdokumentation av Gotland. «

kände jag mig redo att skriva. Resultatet blev *Det bleka guld*, utgiven 2020. År 2022 gav jag ut uppföljaren *Krig och fred i kalkland*. Böckerna finns tillgängliga i handeln och på ett femtiotal bibliotek.

Tidig kalkindustri

Steffen berättar om att kung Christian IV, på 1620-talet när Gotland var danskt, ville se gotländsk export av bränd kalk. Han gav privilegier till det Gullandske Compagnie att verka i Sankt Olofsholm. Företaget misslyckades. Bröderna Nils och Jacob Mattsson fick sedan koncession och de behöll sin ensamrätt till hanteringen på ön fram till freden i Brömsebro. Ungefär då släpptes Marcus Schröder, inflyttad via Eckernförde i Schleswig-Holstein, in i skaran av privilegierade. Han lät uppföra ugn i Länna vid Slite, strax därefter i Kyllaj i Hellvi. Tätt efter blev tullnären Gunnar Gahlberg fram, han startade ett flertal kalkbruk. Efterfrågan var stark i städerna längs Östersjöns kuster och nu var det drottning Kristina som utfärdade privilegier, dock endast till framstående köpmän och myndighetspersoner.

Längerbarnfamiljens drömmar

I *Det bleka guld* åser Thomas från sin nya gård hur Bröderna Mattsson berikar sig på hans gamla ägor; marken vid Sankt Olofsholm tillhör nämligen Nystugu. Visserligen äger han lämplig mark för kalkbruk i Lörje, med gott hamnläge och stenbrott. Men privilegierna att bränna kan han inte få.

Åren går, svenskarna tar över Gotland och Thomas söner ärver Längers. De betraktar bittert Schröders framgång i Kyllaj och Gahlbergs satsningar i Hide- och Lergravsbruken.

En vändpunkt

Längerbarnfamiljens drömmar är min tolkning. Men faktum är att 1660 Gahlberg får rätt att uppföra kalkugn på Lörje. Barskrapad efter att ha investerat för hårt tvingas han bjuda in delägare; tullskrivare Sven Orre, Olof Malms och Jacob Länger, Thomas yngste son. Två år senare är ugnen på plats och drömmen uppfylld.

I den fristående fortsättningen, *Krig och fred i kalkland*, kämpar danskarna för att återta den strategiskt viktiga ön. Kalkbranschen växer och familjens andel i Lörjebuket ger extrainkomster. Villkoren för branschen och händelser av betydelse för aktörerna vävs in i boken. Band knyts med granngårdar genom giftermål men familjebildningen kan ta sig krokiga vägar, kärleken lockar till genvägar. En kalkpatronson på en av granngårdarna i Hellvi utbildar sig till lantmätare. Hans slit med att kartera hemsöcken gestaltas i ett kapitel. Slutet av seklet präglas av missväxt och farsoter och vid ingången till 1700-talet växer nya hot vid horisonten då omvärldens makter gör gemensam sak för att förändra maktbalansen i norr. Så långt sträcker sig uppföljaren.

Allmogeliv och kulturmiljö

Bungemuseets välbevarade kulturmiljöer har satt fart på min inspira-

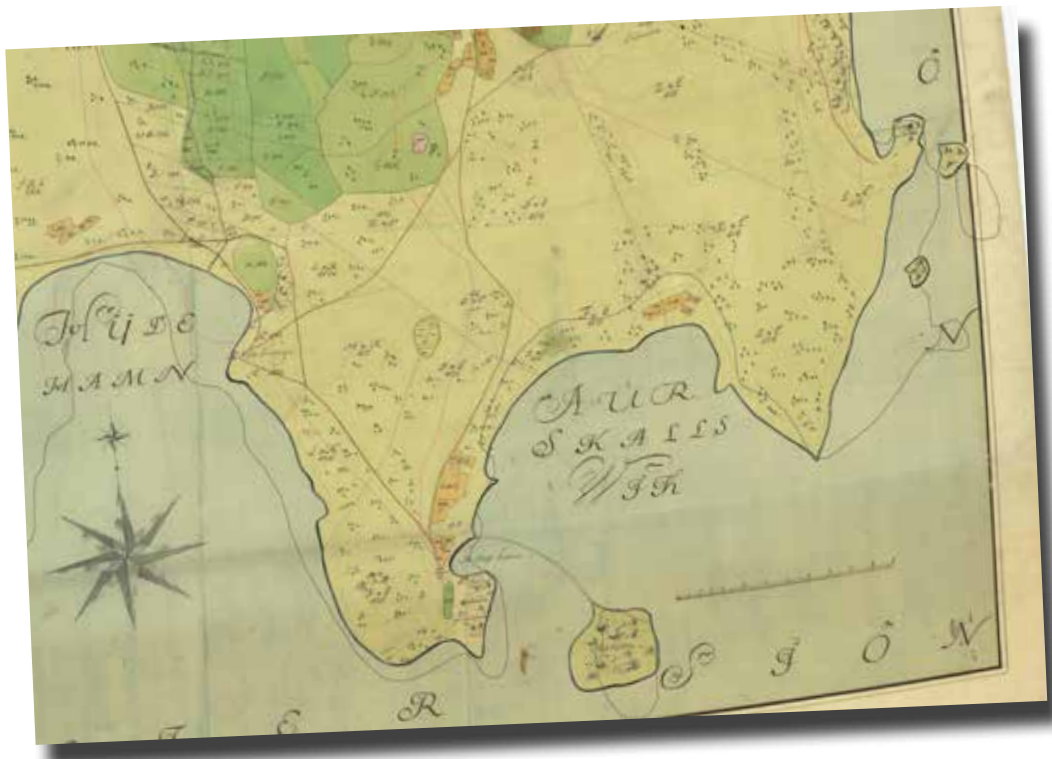
tion. Att gå runt i sextonhundratalsgården och låta synintrycken etsa sig fast har gynnat skrivandet.

Museets grundare, Theodor Erlandsson har skrivit *En döende kultur 1-3* (1923-1946) om allmogelivet. Serien är en guldgruva för den som vill förstå hur befolkningen levde till vardags och i fest i äldre tider.

Arkivmaterial

Arvskiften efter Jacob Länger, Jacob Sudergårde och Rasmus Sajgs, tre samtida anor ger en god bild av hur det kan ha sett ut på gårdarna. Där finns även information om deras efterlevande i en tid då husförhören inte kommit igång.

Kyrkans räkenskaper i Hellvi (1651-1736) har varit en viktig källa. 1688 års tionderäkning är intressant. Den hölls under ledning av Andreas Schonfeldt, vice pastor, med kyrkvårdarna Christen Harde och Jacob Länger. Gårdarna listas med sina bidrag till socknen. Därefter räknas "arbets- och inhyses-folket" upp. Dit hör kalkugnskarlarna och läskerskorna på de fem-sex olika bruken i socknen. Vid avsnittet testamentspenningar gick min puls upp. Jacob Sudergårde dog den 20 april vilket inbringade 3 daler och 24 öre, dessutom 24 öre för hans själarängning. Sist i kolumnen: "Per Sägs bötet till kyrkan för wådedråp", 2 daler. Per är ovan nämnde Rasmus Sajgs måg och son till Jacob Sudergårde. I domboken beskrivs hur femtonårige Olof Johansson, son till en kalkläskerska på Hide kalkbruk, deltog i slåttern

Kartuppslag från 1694.

på Sajgs en julidag. Han sprang i vägen för Per Jacobsson Sajgs lie vilket slutade mycket illa.

Revisionsbok och kartor

Gårdarnas ägor beskrivs i revisionsboken från 1653, tolkad i och utgiven som *Revisionsbok för Gotland 1653: ("Jordeboken 1653") – 3 Nordertredingen* med Eva Östlund-Stjärnegårdh som redaktör. Om Längers ägor står följande:

”Länger är ett hemman om 10 marckleij, Hafuer åcker till 22 tunnelandh, äng till 35 mans slätt, starr 10 mans slätt, aagh i Holländemyr, 2 hagar till 6 hästar, godh skough och fiskie i Ouhrskalleswijck. Bruckas af Lars Thommesson, som hafuer ärfdt gårdhen”.

I början av 1690-talet fattades beslut om att en geometrisk kartläggning skulle genomföras, till stöd för upprättande av en sammanhängande skattläggning av Gotland. Lantmätaren Mattias Schilder, dotterson till nämnde Schröder och delägare i

Kyllaj, fick en framträdande roll och kartlade ett stort antal av öns socknar. Jacob Ronsten beskriver projektet i helhet i sin bok *Gotländska gårdar och ägor kring år 1700: Samt om lantmäteriararkiven på Gotland* (2011). Resultatet av kartläggningskommissionen är enastående, hyfsat möjligt att inpassa digitalt över dagens kartor med lämpligt transformationsamband. Jag har gjort en transformation i QGIS med kyrkans läge, Fardume träsk och kustlinjen som tungt vägande referenser. På södra delen av Skattläggningskartan med aktbeteckning H46-1:2 Gotland i Lantmäteristyrelsens arkiv syns kustlinjen i dagens kartor som en streckad linje.

Alla gårdsägorna inom en socken har ett unikt nummer, prefixet anger gårdstillhörighet. Till varje sockenkarta hör en textuell beskrivning där ägorna räknas upp gårdsvis. Ytan märkt D272 kallas Ladåker, D273 Söideshagen och D351 Hemängen. I beskrivningen anges varje ägas avkastning.

Bondebefolkningen deltog som hantlangare vilket jag gestaltar under en arbetsdag då Schilder mäter uppvägorna till Sajgs gård. För att kunna beskriva hur det kan ha gått till har jag läst på om 1600-talets lantmäterimetoder i *Lantmäteriteknik* av John Svärdson (1928).

Exempel på hur arbetsdagen skildras i min bok: ”Schilder rätade på nacken och spanade norrut. En dimslöja dolde något han letade efter men i detsamma höjde sig solen i öster, en reflex avslöjade det avlägsna kyrktornet. Han tog fram en vass nål ur ett etui han förvarat i rockfickan och stack den genom pappret, stadigt i mätbordet. Med diopterlinjalen dikt intill nålen och ögat vid bakre hårkorsset, vred han något på instrumentet så att kyrktornet syntes bakom det främre hårkorsset. Därvid drog han en linje längs linjalen.”

Läs mer på www.karthaken.se. ▣

Bungemuseets välbevarade kulturmiljö från 1600-talet.

Foto: Lars G. Norén

Ordna källmaterialet

Sökord: 1122

Sök bland fälten:

- Referensnr
- Fömamn
- Efternamn
- Titel

Person	Ref nr	F...	Pl...	Död	Pl...	Titel	Yrke
Johansson, Johan <u>Alfred</u> (1854-05-31)		185...	Väs...	191...	Eke...	1122	A
Johansdotter, Anna Lotta (Charlotta) (1854-09-...		185...	Frin...	193...	Eke...	1122	Aa
Johansson, John Arvid (1881-03-13)		188...	Eke...	195...	Mot...	1122	AaA
Johansdotter, Nanny Maria (1883-12-24)		188...	Eke...	188...	Eke...	1122	AaB
Johansdotter, Anna Axelina (1886-03-05)		188...	Eke...	188...	Eke...	1122	AaC
Johansson, Karl Gustaf (1887-09-09)		188...	Eke...	195...	Hö...	1122	AaD
Johansdotter, Olga Olivia (1892-11-13)		189...	Eke...	195...	San...	1122	AaD
Johansson, August Einar (1895-05-02)		189...	Eke...	196...	Hä...	1122	AaG
Johansdotter, <u>Johanna</u> Gustava (1856-01-28)	ffmm	185...	Väs...	194...	Ler...	1122	B
Johansson, Adolf <u>Fredrik</u> (1857-10-31)		185...	Väs...			1122	C
Johansson, Carl Gustaf (1859-09-30)		185...	Ho...			1122	D
Johansdotter, <u>Augusta</u> Amalia (1861-11-29)		186...	Ho...	191...	Sto...	1122	E
Gustafsson, Johan Elam (1864-03-10)		186...	Bju...	195...	Sun...	1122	Ea
Gustafsson (Nydahl), Elin Amalia (1901-09-04)		190...	Mot...	198...	Vad...	1122	EaA

Bild 1. Sortera på yrke så kommer syskonen i födelseordning, med respektive maka/make och barn i underliggande sortering.

- 1122 Barn till Augusta Amalia Johansdotter 1829-04-30
 - 1122 A Johansson Johan Alfred 1854-05-31
 - 1122 Aa Johansdotter Anna Lotta Charlotta 1854-09-24
 - 1122 B Hman Å Johansdotter Johanna Gustava 1856-01-28
 - 1122 C Johansson Adolf Fredrik 1857-10-31
 - 1122 D Johansson Carl Gustaf 1859-09-30
 - 1122 E Johansdotter Augusta Amalia 1861-11-29
 - 1122 Ea Gustafsson Johan Elam 1864-03-10
 - 1122 EaA Gustafsson Elin Amalia 1901-09-04
 - 1122 EaB Gustafsson John Åger 1902-12-30
 - 1122 EaC Gustafsson Erik Martin 1907-11-10
 - 1122 F Johansson Frans August 1864-05-21
 - 1122 G Johansson Wilhelm 1866-10-22
 - 1122 H Johansdotter Ida Matilda 1869-03-14
 - 1122 I Johansdotter Maria Ulrika 1875-07-01

- 1 Hova kyrkoarkiv Födelse- och dopböcker SE GLA 13222 C 7 (1866-1877) bildid A0017850_00046.jpg
- 2 Hova kyrkoarkiv Husförhörslängder SE GLA 13222 A I 5 (1857-1870) bildid C0050751_00181 sida 339.jpg
- 3 Hova kyrkoarkiv Husförhörslängder SE GLA 13222 A I 8 (1870-1884) bildid C0050754_00009 sida 965.jpg
- 4 Hova kyrkoarkiv Död- och begravningsböcker SE GLA 13222 F 3 (1867-1894) bildid A0017853_00066.jpg

Bild 3. Därefter följer husförhörslängder och sist bilden ur död- och begravningsboken. Ida Matilda levde inte så länge, så posterna blir inte så många.

Bild 2. Lägg upp en mapp för den som det ska laddas ner bilder för. I detta exempel för Ida Matilda Johansdotter. Hon är Augusta Amalias åttonde barn.

Arbetslista											
Namn Ida Matilda Johansdotter											
Syskon grupp 1122											
Syskon plats: II											
Åar: Nej											
Nr	Husför.nr	Fr. År	Till År	Larsh.	Förnamning	Stads/Bild	Åar	Datum	Plats/Adress	Ty?	För. Namn, Förälder, Döptnamn
1	C 7	1866	1877	Vg	Hova	46	25	1869-03-14	Kullens	Snarstäng	Johan Jacobson
Näringsgrupp						Dag lörd		1869-03-13	Lugnet, under Kullens	Torparna	Augusta Amalia Johansdotter
						Absolutor			Lugnet, under Kullens	Wottra	Göran Olofsson
						Örnstänging		1869-04-16			Stina Kajsa Andersdotter
Nr	Husför.nr	Fr. År	Till År	Larsh.	Förnamning	Stads/Bild	Åar	Följ datum	Plats/Adress	Ty?	Släktingar / tillhörighet
2	A2 5	1837	1870	Vg	Hova	539		1869-03-14	Kullens		
2	A4 8	1870	1884	Vg	Hova	965	23		Kullens	Dotter	Arbider 1890-07-06
Dödf											
Nr	Husför.nr	Fr. År	Till År	Larsh.	Förnamning	Stads/Bild	Åar	Dödsdatum	Plats/Adress	Titel	Dödsorsak
17	F 13	1901	1931	Vg	Nora bergsk	147	18	1918-03-18	Porslyttan	Fö. Baryväkt	Ålderssvaghet.
						Begravd i Sverige 2			Nora nära kyrkogård, svd 2, nr		
						Begravd i Sverige 2		1918-05-28/106.			F.Ö. Baryväkt
Vigsel											
Nr	Husför.nr	Fr. År	Till År	Larsh.	Förnamning	Stads/Bild	Åar	Vigsel datum	Plats/Adress		
25	E1 4	1895	1910	Öv	Metala Stads fs		21	11	1900-06-10	Se bild för mer info	

Bild 4. Uppgifterna från källorna som laddats ner förs även in i ett kalkylark. Finns det uppgifter i "Begravda i Sverige" läggs de in. Sist på kvinnans arbetslista läggs information in om eventuell vigsel.

Bild 5. Ida Matilda har fyra dokument.

Barn till Augusta Amalia Johansdotter Född 1861-11-29
Systemgrupp för barn: 11 22

Nr	So pl	Ans	Namn	Födelsedag	Platsadress	Förälder	Titel	Namn
26	A		Elin Amalia	1901-09-04	Karlstad i Bombelunda	Far	Utskrift	Johan Elias Gustafsson
						Mor	Hustru	Augusta Amalia Johansdotter
C 16	1895	1907	Omsorgsbud	Mönda	222		Närvarande	
26	B		Johs Algot	1902-11-30	X.O.W. 789	Far	Karlste	Johan Elias Gustafsson
						Mor	Hustru	Augusta Amalia Johansdotter
C 16	1895	1907	Omsorgsbud	Mönda	272		Närvarande	
30	C		Erik Martin	1907-11-03	X.O.79	Far	Karlste	Johan Elias Gustafsson
						Mor	Hustru	Augusta Amalia Johansdotter
C 16	1895	1907	Omsorgsbud	Mönda	411		Närvarande	

Bild 6. Ett kalkylblad med födel-seuppgifter för kvinnornas barn.

MIN FAR Eric Wennerström startade sin släktforskning på 1980-talet. Han arbetade enligt det klassiska sättet med att följa anorna bakåt så långt man kan nå.

Han var framgångsrik i sitt arbete och gjorde ett släkträd som gick långt tillbaka i tiden, men hans noteringar och källförteckningar var inte systematiserade varför de är svåra att utnyttja.

Han samlade även fotografier och tog själv många bilder, varför det fanns ett stort fotoarkiv på släktingarna efter honom.

Min mormor, Elin Ekenberg, skrev dikter och författade många sådana till högtidsdagar för släktingar och vänner. Eftersom hon hade personlig kännedom om dem speglar dikterna personerna på ett sätt som inte finns i kyrkböcker och liknande. Hon och syskonen skrev och berättade även om sina liv.

Det fanns en stor mängd material av olika sorter, men ej i sorterat skick, när Eric respektive Elin gick bort. Att sortera och skriva ner en samlad berättelse om bara anorna skulle utnyttja en del av materialet.

Tanken föddes då att skriva även om syskon och deras respektive samt att även kontakta nu levande släktingar för att komplettera materialet och få deras syn på släkten.

En begränsning måste även göras för vilka släktingar som uppgifterna skulle sammanställas för.

Syskongrupp

Att sortera och selektera en syskongrupp är inget som släktforskningsprogrammen normalt sysslar med. Det är inte heller säkert att det finns några användarspecifika fält i datorprogrammen som kan användas.

Eftersom jag använder släktforskningsprogrammet MinSläkt tittade jag på möjligheterna att använda några fält för sortering som kunde avvaras för detta.

Fältet "Referensnummer" använder jag för att notera anorna, således f, m, ff, fm, mm, mf och så vidare.

Fältet "Titel" används till en kod för syskongruppen. Koden följer referensnummer så att faderns syskon är 1 och moderns är 2. Farfars syskon är 11 och farmors syskon är 12, mormors är 22 och så vidare.

Fältet "Yrke/Sysselsättning" används för att koda ordningsföljden i syskonskaran. A är äldsta syskonet, B näst äldsta och så vidare. Andra position används för att ange make/maka/sambo. Liten bokstav används och a är första maken/makan/sambon och b är andra och så vidare. Nästa position anger deras barn med stor bokstav och så vidare.

Sedan är det enkelt att selektera ut en syskongrupp med deras respektive, barn och barnbarn och så vidare.

Om man sorterar på Yrke kommer syskonen i födelseordning, med respektive maka/make och barn i underliggande sortering (Bild 1).

Både titel och yrke/sysselsättning skiftar under åren och det framgår i andra sammanhang.

Dokument och källor

En svår fråga i släktforskningen är hur dokumentationen ska sökas, ordnas och vara åtkomlig. Efter många olika försök har jag kommit fram till följande:

1. Först gör jag en registersökning i ArkivDigital, eventuellt kompletterad med andra sökningar för att få fram de dokument som beskriver levnadsåren för den person jag söker.
2. Sedan lägger jag upp en mapp för den jag ska ladda ner bilder för (Bild 2).
3. Sedan går jag över till Riksarkivet och letar reda på det första dokumentet som brukar vara en bild ur födelseboken. Jag kopierar källhänvisningen till urklipp och går till "Ladda ner" och laddar ner hela bilden i hög upplösning. En fråga kommer fram för bildens filnamn och där anger jag en siffra

Bild 7. Det finns ett foto på Johan Jacobsson och hustrun Augusta Amalia Johansdotter sparat i några olika varianter.

för ordningsföljden på bilden i mappen, och efter den kopierar jag in den källhänvisning som jag kopierade till urklipp. Sedan får man ta bort vissa tecken som inte får finnas i filnamnet. Efter rensning kan filnamnet exempelvis se ut så här: Hova kyrkoarkiv Födelse- och dopböcker SE GLA 13222 C 7 (1866-1877) bildid A0017850_00046.jpg. Därefter följer husförhörslängder och sist bilden ur död- och begravningsboken (Bild 4).

4. Samtidigt som jag kopierar ner filerna för jag in uppgifterna om dem på ett kalkylark, med de uppgifter som finns i handlingarna.
5. Finns uppgifter i databasen *Begravda i Sverige* lägger jag till dessa uppgifter.
6. För de som har gift sig lägger jag in en kopia ur lysnings- och vigselboken sist på kvinnans arbetslista.
7. Bouppteckningar, dödsannonser, minnesord, domslut, köpebrev etcetera skannas in och sparas ner.

Eftersom jag laddar ner eller skannar in alla dokument och fördelar dem på respektive person så har jag all information samlad under en mapp. Genom att filerna är bildfiler kan man lätt bläddra mellan dem, förstora dem och så vidare.

Det viktigaste när man fyller i arbetslistan är att försöka få med uppgifter så man får en beskrivning av personen och den miljö som hen levde i. Genom att man har hela sidorna på husförhörslängden eller församlingsböckerna ser man ofta om det finns syskon som arbetat som piga hos någon släkting eller om man har haft inneboende eller rotehjon.

Är det många uppgifter, eller att upplägget är så att man bör se det för att förstå, kan man notera ”Se bild för mer information”.

På ett särskilt kalkylblad har jag sedan födelseuppgifterna för kvinnornas barn (Bild 6). Detta är länken till nästa generation och ger även upplysningar om familjen.

Ett tredje kalkylblad innehåller uppgifter om fotografier, ljudinspelningar och videoinspelningar som hör till personen (Bild 7). De har en egen undermapp till personen.

Noteringarna i kalkylarket (Bild 8):

Mapp anger om man har bilderna fördelade på flera mappar än en.

Fältet Grund Bild anger om negativet eller fotot finns bevarat fysiskt.

Med dagens bildfiler blir grund bild lika med den med kameran tagna bilden och justerade kopior (behandlade i ett bildbehandlingsprogram), benämns med till exempel ett j efter numret.

Det är alltid bra att spara originalbilden, helst i RAW-format eller liknande, opåverkad av justeringar i ett bildbehandlingsprogram.

Har man föremål som har anknytning till en viss person kan man fotografera och lägga in bilder på dem.

Vidarebehandling

När man har detta underlag klart är det lätt att uppdatera släktforskningsprogrammet.

Pärm med släktuppgifterna

Som avslutning på arbetet sammanställer jag släktpärmar med berättelser för vissa släktingar.

Släktpärmen består av följande flikar:

1. Förord.
Anger förutsättningarna för arbetet, tidsmässigt var berättelserna utspelar sig samt vilka som medverkat i arbetet.
2. Släktnamnet.
Varför blev släktnamnet så som det blev? Hur stavade man det i olika släktgrenar? Annat som hör till namnen i släkten.
3. Grafisk översikt.
Grafisk översikt över de släktingar som behandlas i pärmen. Hopklippat med hjälp av grafiken i släktforskningsprogrammet, klippverktyget i Windows och inlagt i ordbehandlingsprogrammet. Sedan följer tre berättelser. Berättelsen är en sammanställning av de händelser som format livet i en familj med far, mor och deras barn. Barnen är således syskongruppen.

Berättelserna har följande disposition (Bild 9).

Första sidan:

FAMILJEN

(Far)

(Mor)

Foton på föräldrarna.

Namn på föräldrarna, födelseår, dödsår och uppnådd ålder.

BARN

Förnamn, födelseår, dödsår och uppnådd ålder.

Andra sidan och följande sidor:

Faderns/Moderns namn.

Foto om det finns.

Födelsedatum, födelseplats, far, mor, dopdatum, dopvittnen/faddrar, dödsdatum och dödsort.

Fotografier - Inspelningar			Johan Jacobsson					
Mapp	Bild nr	Grund Bild	Motiv/Motverkande	Plats	Datum	Tid	Fotograf/Inspelare/Noteringar	
	1164	Arkiv	Augusta Amalia Johansdotter och Johan Jacobsson					
	1164:iii		Porträtt Johan Jacobsson, utsnitt ur 1164.					

Bild 8. Noteringarna i kalkylarket om foton.

Faderns/moderns flyttningar innan giftermål framgår av tabell med följande rubriker: Från år, fastighet/adress, församling/distrikt och landskap.

Enligt husförhörslängden hade han/hon följande yrken och titlar, under levnaden, enligt tabell med följande rubriker: Från år samt yrke/titel.

Andra händelser innan giftermål.

Vigsel: Förnamn på båda parter, datum och plats. Ålder vid giftermålet. Om mer uppgifter finns än kyrkobokföringen kan man lägga till dessa och även komplettera med foton.

Händelser efter giftermålet.

Familjens flyttningar framgår av tabell med följande rubriker:

Från år, fastighet/adress, församling/distrikt och landskap.

Andra händelser och uppgifter som kan vara intressanta.

Barnen: Samma uppgifter och noteringar om barnen och deras respektive som föräldrarna.

Barnbarn: För barnbarnen noteras bara förnamn och födelseår.

På samma sätt görs för varje barn och barnbarn. Vid första och sista barnet anges moderns och faderns ålder.

Epilog: Här finns släktforskarens kommentarer om familjen.

Källförteckning/Litteratur

4. Den första berättelsen kallar jag för huvudfamiljen. Huvudfamiljer är min farfars far och mor, farmors far och mor, morfars far och mor och mormors far och mor. Således fyra huvudfamiljer, som får var sin pärm. Man kan naturligtvis även välja andra släktingar.

5. Den andra berättelsen är om föräldrar och syskon till modern i huvudfamiljen. Med samma uppställning som huvudfamiljen.

6. Den tredje berättelsen är om föräldrar och syskon till fadern i huvudfamiljen. Med samma uppställning som huvudfamiljen.

7. Berättelsen om en speciell familj i släkten, eller flera familjer på flera flikar. Den här familjen är inte med i några av de övriga berättelserna. Till exempel den siste järnbruksarbetaren i en rak kedja på sju generationer, paret som inte fick några barn, men där det finns uppgifter och foton som räcker till en berättelse. Hur det gick för den/de som utvandrade.

8. Släktfoton. Sammanställs i ett ordbehandlingsprogram, eller tas fram som en fotobok från någon fotoleverantör.

9. Speciell sammanställning som behövs för att förstå innehållet i berättelserna, till exempel smides-tekniker.

Jag har hjälp av min fru och våra döttrar som kontrolläser och redigerar. De ser även till att berättelserna blir lättlästa och intressanta även för den som inte är släktforskare. Berättelserna brukar bli 5–25 sidor långa.

Efter det får alla släktingar som har medverkat en pdf-fil med släktens berättelser och foton. Skulle det komma till uppgifter får man lägga till dessa som ett tillägg till berättelserna. □

Familjen

Johan Jacobsson

Augusta Amalia Johansdotter

Johan Jacobsson	1818 - 1879	60 år
Augusta Amalia Johansdotter	1829 - 1916	87 år

Barn

Johan <u>Alfred</u>	1854 - 1913	59 år
<u>Johanna</u> Gustava	1856 - 1949	93 år
Adolf <u>Fredrik</u>	1857	Utvandrat till Nord Amerika 188
Carl Gustaf	1859	Utvandrat till Nord Amerika 188
<u>Augusta</u> Amalia	1861 - 1914	52 år
Frans August	1864	Utvandrat till Nord Amerika 188
<u>Wilhelm</u>	1866	Utvandrat till Nord Amerika 188
Ida Mathilda	1869 - 1880	11 år
Maria Ulrika	1873 - 1873	6 dagar

Bild 9. Exempel på första sidan i en släktpärm.

DNA-krönika

NU HAR även jag fått mina träffar indelade i mammas och pappas sida hos Ancestry. Av totalt 20 497 träffar är 8750 på mödernets, 7710 på fädernet och 85 på båda sidor. Så många som 3949 träffar har inte tilldelats sida. Att träffar inte tilldelats en sida kan bero på att deras test blev klart efter senaste uppdateringen eller att det fanns för lite information för att kunna avgöra sida. De som hör till båda sidorna kan betyda just det, att de är släkt med båda ens föräldrar, eller så innebär det bara att båda föräldrarna hör till samma begränsande population.

Det är en bra hjälp när man ska leta efter det gemensamma anparet då man redan från början vet om det är på mors eller fars sida man ska leta. Det är bra då man ju inte kan titta på segment och se vilka grenar de borde höra till. De DNA-träffar jag har undersökt närmare verkar ha blivit korrekt indelade på mors och fars sida.

I Ancestry kan man, förutom att själv välja om det är på fars eller mors sida, även ange det exakta släktskapet. Det gör det enkelt att se alla släktskap när man bläddrar bland sina träffar. Men det är många släktskap jag inte får fylla i på Ancestry eftersom jag delar mer DNA med många DNA-träffar än vad som enligt dem är möjligt för släktskap på något längre håll än vad de angivit. De släktskapen får fortsatt anges i anteckningar.

MyHeritage

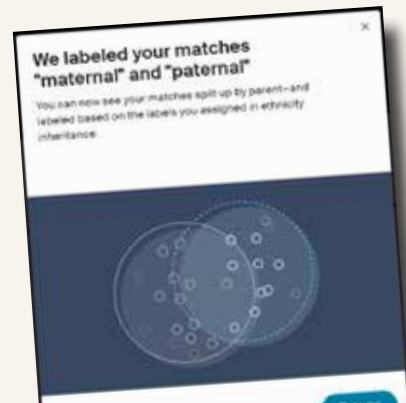
MyHeritage gör det nu möjligt att sortera gemensamma träffar efter bästa/närmaste

för dig eller närmaste för den DNA-träff du jämför med. Det kan göra det enklare att hitta DNA-träffens familj och släkt och därmed komma fram till hur man själv är släkt med personen.

DNAPainter

DNAPainters Coverage Estimator hjälper till att beräkna hur stor andel av en anas DNA som testade ättlingar kan ha ärvt tillsammans. Det kan också hjälpa dig att prioritera vilka träffar du främst bör samarbeta med samt vilka släktingar som bör testas för att maximera nyttan av testet. Allt för att få veta mer om den specifika anan som du angett först i trädet i Coverage Estimator. Det går att markera att vissa ättlingar inte vill testa sig så att verktyget kan räkna ut vilken person som är bäst att testa därefter.

En annan nyhet från DNAPainter är att man kan välja att fylla i mängd delat DNA för två personer i en version av Shared cM Project, vilket gör att man kan filtrera bort och få fram färre släktskap som är möjliga. Om man har många möjliga släktskap baserat på hur mycket DNA man själv delar med en träff kan till exempel hur mycket ens syskon delar med samma träff hjälpa till att minska antalet möjliga släktskap, särskilt om det är stor skillnad på hur mycket syskonen delar med samma DNA-träff. ▣

Ancestry delar in DNA-träffarna i fars och mors sida.

Nu är det möjligt att filtrera bort en del möjliga släktskap i en version av Shared cM Project genom att ange hur mycket DNA två personer, i samma generation, delar med en DNA-träff.

MyHeritage gör det möjligt att nu även sortera gemensamma DNA-träffar efter hur mycket din träff delar med dem.

DNAPainters Coverage Estimator hjälper till att beräkna hur stor andel av en anas DNA som testade ättlingar kan ha ärvt.

Nya register förenkla

Nyligen släppte ArkivDigital tre nya befolkningsregister: 1970, 1980 och 1990. Därmed har ArkivDigitals abonnenter tillgång till åtta sådana register. Förutom de nya också 1940, 1950, 1960, 1975 och 1985.

Att följa släktingar i källorna framåt i tiden brukar vara tämligen enkelt till omkring mitten av 1900-talet. Sedan blir det knepigare på grund av olika sekretessregler. ArkivDigital har sällan kyrkböcker yngre än 70 år, eftersom de kan innehålla uppgifter som faller under sekretess. Andra handlingar, som bouppteckningar och mantalslängder, anses däremot inte kunna innehålla sekretessbelagda uppgifter. Därför finns sådana också för mer modern tid i ArkivDigital.

I ArkivDigital finns numera åtta register som kallas *Sveriges befolkning*: 1940, 1950, 1960, 1970, 1975, 1980, 1985 och 1990.

De innehåller basuppgifter om alla personer som bodde i Sverige dessa år: Namn, födelsetid och -ort, postadress, yrke, tidpunkt för civilståndsförändring och uppgift om mantalsskrivning. En del uppgifter kan saknas för vissa år, exempelvis finns yrke inte 1980 och senare.

Samtliga register utom 1940 bygger på mantalslängderna för efterföljande år, vilka upprättades i slutet av året innan. Till exempel: Sveriges befolkning 1950 bygger på 1951 års mantalslängd,

1 post matchar din sökning:

Sökresultat

Skogsjö, Erik Valter - Sveriges befolkning 1970
Född 1912-10-19 i Edsela, Västernorrland. Bor 1970 i |lovstav 13, Örebro.

Sveriges Befolkning 1970. Jag har gjort en sökning efter min farbror Valter Skogsjö och funnit honom som bosatt på Hovstavägen 13 i Örebro tillsammans med sin fru, Fridborg. I registret är personerna grupperade i hushåll, men relationerna mellan personerna framgår inte. Att Valter och Fridborg var gifta med varandra framgår ändå indirekt av deras vigselålder som för bägge var 22 januari 1949. Hemmavarande barn räknas till hushållet så länge de är under 17 år. Äldre barn som bor hemma kan ofta fångas upp genom att göra en ny sökning på adressen. Om barnen är biologiska, adopterade eller har någon annan relation till de äldre i hushållet framgår inte, utan måste sökas i andra källor som bouppteckningar och kyrkböcker.

Enklaste sättet att söka på adressen är att markera och kopiera föräldrarnas adress och klistra in den i sökrutan. Ibland händer det dock att adressen inte är inskriven på exakt samma sätt på barnen, vilket kan vålla problem. Prova att radera en del av adressen från slutet och ersätt med en asterisk (*). Hur mycket som är lämpligt att radera får man prova sig fram till.

som upprättades i slutet av 1950. Varje Sveriges befolkning ger alltså en ögonblicksbild av landets invånare på hösten för det aktuella året.

Sveriges befolkning 1940 bygger istället på de utdrag ur församlingsböckerna som gjordes vart tionde år och skickades in till Statistiska centralbyrån tillsammans med ett utdrag ur 1941 års mantalsuppgift. Från församlingsboken hämtades persondata och uppgifter om familjerna, från mantalsuppgifterna yrke och arbetsgivare. Sveriges Befolk-

ning 1940 ger alltså fler uppgifter än församlingsboken.

I kvarteret Jordrevan i Kungsladugård i Göteborg bodde Rudolf Hultengren, född 16 juni 1886 i Ödeborg, med sin familj. Han var donkeyman och arbetade på s/s Väneri i Säffle. Hultengren var alltså sjöman på ett ångfartyg och skötte donkeyn, en mindre ångmaskin som drev pumpar, vinschar och annat ombord. Personuppgifterna kommer från församlingsboken, men uppgiften om yrke och arbetsplats från

er 1900-talsforskning

Erik Valter Skogsjö, född 1912-10-19 - Sveriges befolkning 1970

Förnamn	Erik Valter
Efternamn	Skogsjö
Födelsedatum	1912-10-19
Födelseplats	Edsele, Västerbotten
Civilstånd	Gift man 1949-01-22
Titel/Yrke	Verkmäst
Adress	Hovstav 13
Postadress	703 63 Örebro

Aktuell mantalskrivning

Mantalsår	1970
Församling	Örebro Olaus Petri
Kommun	Örebro
Län	Örebro

Föregående mantalskrivning

Mantalsår	1967
Församling	Örebro Olaus Petri
Kommun	Örebro
Län	Örebro

Länktips

[Födelsebok: Edsele C:6 \(1908-1916\)](#)

Personer i samma hushåll

Samma hushåll

Erik Valter Skogsjö	1912-10-19
Anna Maria Frideborg Skogsjö	1911-01-12

Genväg [r34.p249412544](#)

mantalsuppgiften. I församlingsboken kring 1940 anges han som »eldare», men där finns också hänvisningar till Göteborgs sjömanshus vars arkiv kan ge mer upplysningar om hans yrkesliv. I kyrkböckerna anges han som född 1887 (inte 1886), vilket visar hur lätt felaktigheter kan uppstå.

Uppgifter om arbetsplats finns bara i Sveriges befolkning 1940, medan yrke finns också 1950, 1960, 1970 och 1975.

I Sveriges befolkning framgår också hushållen, däremot inte personernas

relationer. Utifrån personernas åldrar samt datum för civilståndsförändring kan relationerna antas, men de måste sedan verifieras med hjälp av annat källmaterial, exempelvis bouppteckningar. Till hushållet räknades hemmavarande barn under 17 år. Äldre barn som fortfarande var skrivna hos föräldrarna finns som ensamstående på samma adress. Genom att göra en ny sökning på adressen kan de återfinnas.

I ArkivDigital finns också *Stockholms befolkning 1945*, ett register som

liknar Sveriges befolkning 1940 men bara omfattar Stockholms stad. Det har tagits fram för att underlätta forskning i huvudstaden, som kan vara ganska knepig på grund av den stora befolkningen. Också i Stockholms befolkning 1945 finns uppgifter om både yrken och arbetsgivare.

Håkan Skogsjö

Bild 1.

Stora bilden: Per Conrad, foto sannolikt från 50-årsdagen 1903.

Vänster: Notiser 1896 i Falukuriren 16/7 och Eskilstuna-Kuriren 26/8.

Höger: Tryckt kort med meddelande om dödsfallet.

Eldsvåda vid Jordgatan i Örebro utbröt i förgår natt, då taket och vindsvåningen i »Pillerdoktors» P. C. Österbergs två våningars trähus afbrändes. I öfrigt genomdränktes huset med vatten. Det brunnna var lågt försäkradt. De inneboende räddades i allra stund. Anna Sätters dotter blef bränd på armarna. N. A.

Blåbandsföreningen hade möte i missionshuset söndagen den 12 med föredrag af gårdsegaren C. Österberg från Örebro. Som han är bördig från Grangärde samt homöopat, åhördes föredraget af en ganska stor publik. Föredraget präglades af varm religiositet. Talaren gisslade rusdrycks- samt äfven snus- och tobakstruket.

+

Tillkännagives
att vår ömt älskade och uppförande make och fader
HOMÖOPATEN
PER CONRAD ÖSTERBERG
afsomnade stilla och fridfullt i tron på sin Frälsare den 5
Februari 1918 kl. 2,30 e. m. i sitt 65:te lefnadsår,
outsägligt sörjd och saknad af oss, släk-
tingar och många vänner.

Örebro den 5 Februari 1918.

Anna Österberg.
1600 Dahlman,
Dora och Carl Emil, Konrad, Petrus,
Ragnar, Axel Pelterson, Barnbarnen.

Såsom en fader förbarmar sig öfver barnen,
så förbarmar sig Herren öfver dem, som frukta honom.
Dav. ps. 103, v. 13

Om några pillerdoktorer i Örebro

Spåren av morfars fars homeopativerksamhet är nästintill obefintliga men det finns gott om material om ämnet i arkiven. Tidningarna kring förra sekelskiftet berättar om hängivna tillskyndare och skarpa kritiker, företagsamma entreprenörer och förhoppningsfulla sjuklingar, kvacksalveri och lurendrejeri mot vetenskap och beprövad erfarenhet.

MORFARS FAR, Per Conrad Österberg (1853–1918), hade flera strängar på sin lyra [1, 2, 3]. Husförhörslängder benämner honom i regel gårdsägare, ibland predikant/kolportör men i Örebro stads adresskalender år 1900 och i dödsannonsen 1918 står det ”homöopat”. Ingenstans har jag dock lyckats hitta information som avslöjar några detaljer om verksamheten. Två tidningsnotiser indikerar dock att den var etablerad redan 1896 (Bild 1).

Homeopatin sprids

Homeopatin som begrepp och behandlingsmetod introducerades av den tyske läkaren Samuel Hahnemann kring sekelskiftet 1800. Ett grundantagande i den klassiska homeopatin är att ett ämne som kan skapa vissa symptom hos en frisk individ kan bota samma symptom hos en sjuk individ. Hahnemann beskrev 300 substanser från vilka homeopatiska läkemedel tillverkades. Trots att moderna studier visar att effekten är jämförbar med placebo, och homeopati numera

betraktas som en pseudovetenskap, har den en stark och utbredd ställning i många länder [4, 5].

Enligt medicinhistorikern Motzi Eklöf var de svenska medicinska institutionerna tidigt skeptiska till homeopati [5]. Eventuella behandlingsresultat tillskrevs tro och suggestion men behandlingsformen spreds ändå genom ett fåtal praktiserande läkare, präster, predikanter och andra. Att kyrkans män förespråkade och intresserade sig för homeopati kan ha flera förklaringar. Det rädde brist på läkare, framför allt på landsbygden, vilket innebar att det ofta var någon annan som fick rycka ut vid sjukbud. Prästen rapporterade dödsorsaker, prästfrun kunde arbeta med sockenapoteket, medicinalväxter, äldreomsorg och fattigvård, klockaren skulle vara kunnig i åderlåtning och blodiglar. På många platser fanns en ”klok” gumma eller gubbe att rådfråga och jordemodern eller grannfrun fick assistera vid förlossningar. När den obligatoriska smittkoppsvaccineringen infördes 1816 var det kyrkan

som fick ordna det praktiska arbetet [6]. Till 1842 fanns också en statligt finansierad utbildning i ”präst- eller pastoralmedicin”.

Även under 1900-talets första hälft var många av homeopatins sympatisörer uttalat kristna, ofta frikyrkliga. De fann stöd för sin praktik i bibeln och ansåg att det var deras plikt att hjälpa nödlidande medmänniskor när de kunde. Det är därför inte heller förvånande att Per Conrad och andra lekmannahomeopater engagerade sig i andra framväxande reformrörelser, till exempel den på kristen grund vilande Blåbandsrörelsen (Bild 1). Homeopatin var en mildare behandlingsmetod som varken krävde mångåriga studier eller recepttvång. Den passade uppfattningen om kroppen som ett Guds tempel som skulle hanteras varsamt. De homeopatiska läkemedlen var billiga och gav möjlighet till missionerande och själavård. Dessutom fanns ju sedan århundraden hos sockenborna en föreställning om sjukdomar som guds straff och att man kunde bli frisk genom tro och bön (helbräddagörelse).

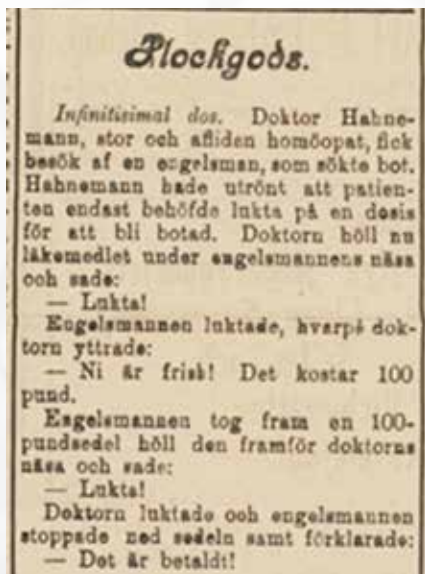

Bild 2. Notis i Skåningen Eslövs Tidning 2/4-1903.

Bild 3. Notis i Nora Stads och Bergslags Tidning 25/11-1905.

Med början omkring 1830 förekommer notiser om homeopater i svenska dagstidningar. Rapporteringen under 1800-talet skiljer sig inte speciellt från den som man ser idag för alternativa behandlingsmetoder. Homeopatin hade både hängivna tillskyndare och skarpa kritiker. Några mer försigkomna tog chansen att tjäna en slant. Enligt Nerikes Tidning 3/10 1900 kunde "Godegårdsdoktorn", som diagnosticerade patienterna genom att titta dem i ögonen, ta emot ett hundratal besökare om dagen som fick råd och medicin för 1 krona. Läkare som praktiserade homeopati anmäldes och fick förklara sig inför Medicinalstyrelsen (föregångare till Socialstyrelsen). Domstolar utfärdade förbud att praktisera läkaryrket och hotade homeopater med vite.

Det skämtades frisk om företeelsen och dess utövare som inte sällan refererades till som gryn- eller pillerdoktorer. En historia, som återgavs till och från, i olika versioner åtminstone

sedan 1865, tar fasta på att läkemedlen framställdes genom upprepad kraftig utspädning så att halten av det aktiva ämnet var "infinitesimal", det vill säga oändligt låg" (Bild 2).

Homeopater i Örebro

Under senare delen av 1800-talet och en bit in på 1900-talet fanns i Örebro åtminstone åtta män med homeopati som bisyssla (Tabell 1). De kom från låg- eller medelklass och hade väldigt varierande yrken. Flera av dem kom att resa mycket och/eller bo på olika platser i Sverige och utomlands. När den förre inspektorn C. F. Strömbäck avled skrev Nerikes Allehanda att han var "känd såsom ifvrig homöopat med icke obetydlig praktik" samt att han avlidit i Stockholm "der han sökte bot för en sjukdom, som icke kunde afwärjas med homöopatiska medel". Även om jag inte lyckats hitta direkta kopplingar mellan Per Conrad och de andra homeopaterna är det troligt att han kände till de flesta av dem och de-

ras verksamhet. Läraren K. V. Landqvist, homeopat senast 1875, bodde ju på Drottninggatan 25, några minuters promenad från Per Conrad.

Att bagaren F. H. Moëll, förutom homeopati, även sysslade med sjukgymnastik är inte så konstigt. Sjukgymnastiken, som en alternativ medicinsk behandlingsform blev under 1800-talet en stor exportframgång men att den ofta utövades i nära samverkan med homeopati var kontroversiellt för många inom den akademiska medicinen [5].

Morfars far kan knappast ha missat skrivierna 1903 då G. R. Wahlberg åtalas för kvacksalveri, eventuellt bedrägeri men endast döms för olaga försäljning av läkemedel. Domen till trots återkom Wahlberg 1920 till Örebro och verkade som homeopat med eget laboratorium. Kanske var det rädslan att hamna i klammeri med rättvisan som gjorde att Per Conrad inte annonserade om sin egen homeopatiska verksamhet. Det förefaller ju

Tabell 1. Översikt över några homeopater som varit verksamma i Örebro.

Namn	Född-död	Yrke	Tid i Örebro
Carl Fredrik Strömbäck	1810–1861	Inspektor	1856–1861
Karl Viktor Landqvist	1821–1891	Folkskollärare	1821–1847, 1862–1891
Hjalmar August Helleday	1844–1922	Provinsialläkare	1905–1906, 1907–1908
Per Conrad Österberg	1853–1918	Predikant, fastighetsägare	1873–1918
Otto Erland Ekholm	1860–1943	Handlare	1906–1910
Frans Hildor Moëll	1870–1935	Bagare, sjukgymnast	1910–1912, 1914–1920
Gaston René Wahlberg	1875–1956	Ingenjör, naturläkare, kompositör	1901–1907, 1920–1956
Karl August Andersson	1875–1968	Arbetare, åkare, vaktmästare, direktör	1895–1898, 1911–1912, 1914, 1916, 1929–1968

onekligen mycket enklare att marknadsföra dessa tjänster, kanske lite informellt, i samband med de otaliga böne-, förenings- och nykterhetsmöten som han medverkade i, eller genom de religiösa tidskrifter han sålde.

Ovannämnde Wahlberg var under en period assistent åt läkaren Hjalmar Helleday som hade öppnat ett homeopatiskt institut i Örebro (Bild 3). Mottagningen var belägen cirka 500 meter från Per Conrads bostad. Helleday hade varit verksam i såväl Västerlövsta socken (Västmanland) som i Kopparbergs län, platser som Per Conrad kände väl genom både släktband och missionerande. Helleday fick försvara sin och Wahlbergs verksamhet inför Medicinalstyrelsen. Kanske ler han i sin himmel när han följer dagens pandemiebatt. "Anti-vaxxare" var Helleday inte men i en publikation 1904 ifrågasatte han sin tids vaccinationstvång mot smittkoppor med argument som känns väl igen

från vår tid [7]. I Helledays bok nämns homeopati etcetera hela 17 gånger.

Mot slutet av sitt liv fick Per Conrad uppleva hur homeopatin vann allt fler anhängare. Svenska Föreningen för Vetenskaplig Homeopati (SFVH) bildades 1915 och existerar alltjämt [8]. Flera svenska utbildningar finns och två förbund samlar yrkesverksamma homeopater.

Litteratur

1. U. Örnemark, Jakten på ett patent, *Diskulogen* 2018, Nr 120, 13.
2. U. Örnemark, I spåren av en kolportör, *Diskulogen* 2019, nr 125, 6.
3. U. Örnemark, Lösningen på släktgåtan fanns i fastighetsregistret, *Diskulogen* 2022 nr 136, 12.
4. Wikipedia (2021-12-27) uppslagsord Homeopati.
5. M. Eklöf, Homeopati i Sverige – En kontroversiell medicinhistoria, ISBN 978-91-7331-594-4, Carlsson Bokförlag 2014.

6. D. Larsson, Kolera: samhället, idéerna och katastrofen 1834, ISBN 978-91-73317-28-3, Carlsson Bokförlag 2015.
7. H. Helleday, Vaccinationstvånget: Studier och reflektioner, Puritas, Stockholm 1904.
8. www.homeopatiframjandet.se (2022-09-26). ▣

Källa: Wikidudeman, Wikimedia commons

Anna Linder
diskulogen@dis.se

AI kan illustrera släkthistoria

Bild skapad av Dalle.

Bilder skapade av Dalle.

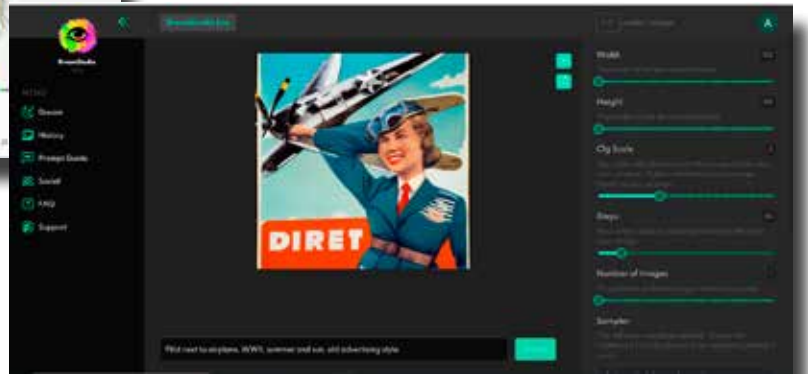

Bild skapad av Dreamstudio Lite.

Din släkthistoria blir intressantare att läsa om den även innehåller bilder. Tack vare de många verktygen med artificiell intelligens (AI) som utvecklats på senare år kan du enkelt skapa fina illustrationer, även om du saknar artistisk förmåga.

AI KAN förstå en beskrivande text och sedan följa den för att skapa helt nya bilder. Den stora utmaningen är att lära sig hur man ska skriva för att få den bild man önskar.

De olika verktygen är olika bra på att förstå långa meningar. Meningar som är enklast för AI att förstå innehåller kommatecken mellan nyckelfraserna. Börja med huvudsämbjekt och detaljer samt avsluta med information om bildstil etcetera.

Man måste skriva beskrivningarna på engelska för att programmet ska kunna skapa en bild. Om man inte kan engelska så bra kan man göra ett försök med till exempel Google Translate. Eftersom verktygen helst ska ha korta, kommaseparerade beskrivningar, är det stor chans att instruktioner på svenska blir korrekt översatta till engelska.

Några AI-verktyg som det pratas mycket om är Dalle, Stable Diffusion (Dreamstudio Lite) och Midjourney. Man hittar många fler med en enkel

internetsökning, till exempel Waifu diffusion som skapar bilder i anime-stil och Dreambooth som främst skapar porträtt.

Verktygen är allt från enkla webbapplikationer som skapar bilder i en upplösning som passar för webben till kompletta program som kan skapa högupplösta bilder med fotorealism. Domänen .ai visar att det är webbplats med artificiell intelligens.

Dalle

Dalle är bäst på fotorealism och klarar av både inpainting och outpainting, att fixa och ändra valda detaljer i en bild samt att utöka en bild genom att skapa information runt om.

Stable Diffusion

Stable Diffusion, som är skrivet med öppen källkod, ger användaren mycket kontroll då man till exempel kan vara väldigt specifik i sin beskrivning. Stable Diffusion passar särskilt bra vid porträttskapande. Stable Diffusion finns även i en enklare webbaserad

version som kallas Dreamstudio Lite. Det finns många olika AI-verktyg som utvecklats från Stable Diffusion.

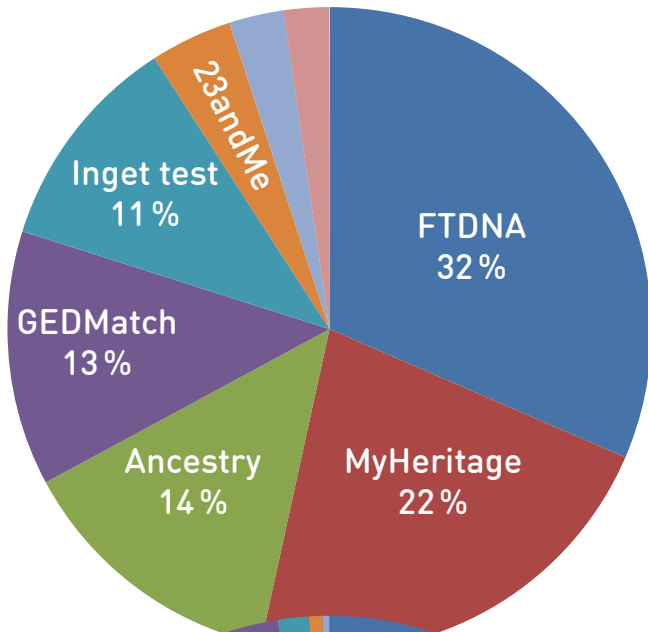
Midjourney

Midjourney ger också många valmöjligheter. Midjourney är särskilt bra för skisser och abstrakt konceptkonst.

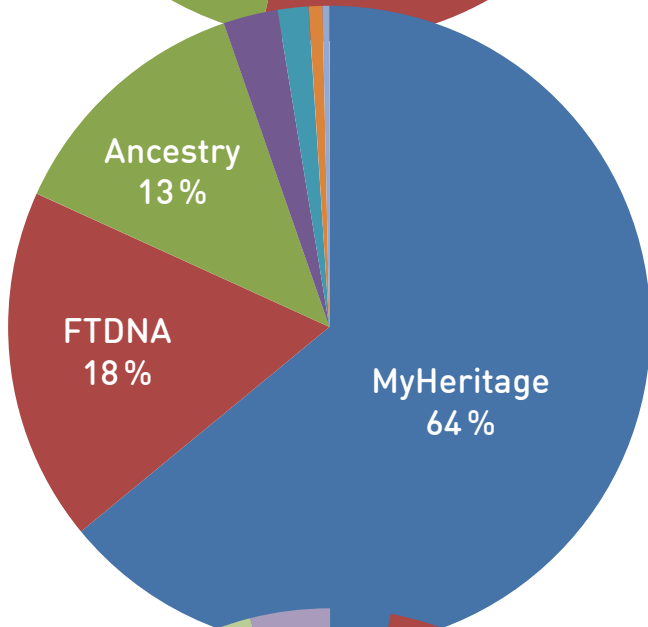
Beskrivning

Ge en kort beskrivning och bli överraskad eller lägg mer tid på en lång och detaljerad beskrivning. Du kan till exempel skapa nya bilder i samma stil som din favoritkonstnär. Vid de första försöken att få Dalle att skapa en bild med oxar som drar en plog ute på åkern fanns det alltid en traktor med. Flera av bilderna hade till och med oxar som drog traktorn. Det var inte riktigt den historiska bild som var målet.

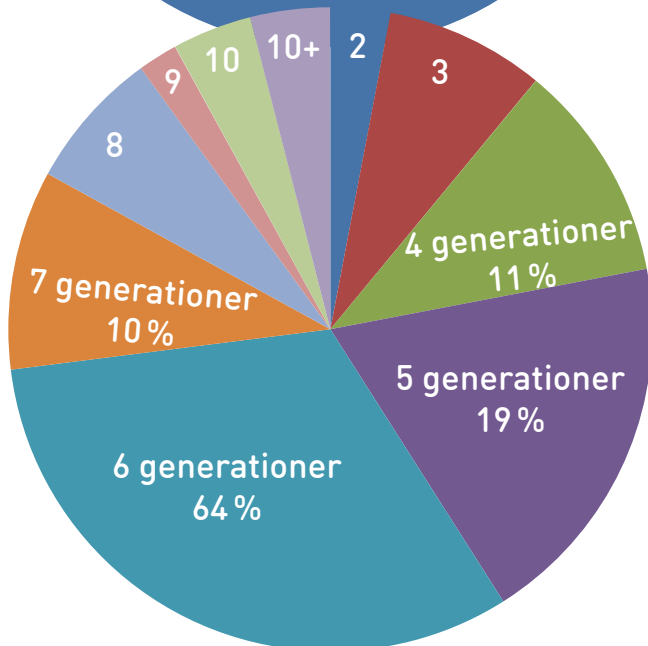
Bilden på sidan 26 är skapad genom beskrivningen: "1800s, farming family, riding a horse and cart, on their way to church, sepia." 1800-tal, bondefamilj, åker häst och kärra, på väg till kyrkan, sepia. □

Andel svarande som har sitt DNA-resultat hos de olika bolagen.

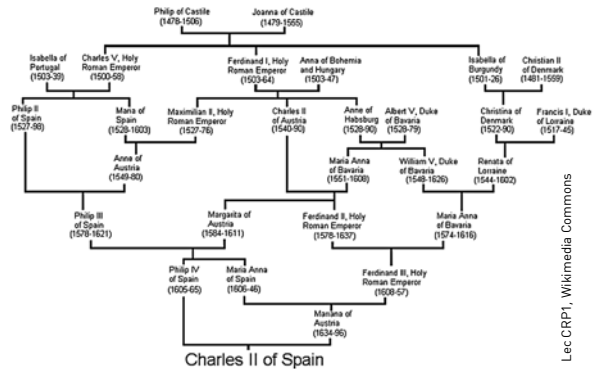

Andel DNA-träffar över 100 cM hos de olika bolagen.

Antal generationer som är komplett ifyllda, utan luckor, i släktforskarnas anträd.

Lec CRP1, Wikimedia Commons

Enkät om endogami

Under hösten 2022 var det 101 personer som svarade på vår enkät om endogami (seden att gifta sig inom en specifik grupp) och anförluster. Nedan följer en sammanfattning av resultaten.

MAJORITETEN AV de som svarade på enkäten är medlemmar i Dis. Cirka hälften är 70 år och äldre, 64% är män. Ett mindre antal har släktforskat några år, medan ett stort antal har forskat i över 20 år. Nästan 40% har släktforskat i minst 30 år.

Elva procent av de svarande har inte tagit något DNA-test och kunde därför inte vara på de följdfrågor som handlade specifikt om DNA-resultatet.

Endogami

Det är 79% som anser att de har anförluster. Endast 8% anser att de har endogami bland anorna, och få av dem har några svårigheter att DNA-släktforska på grund av det. Det finns inget gemensamt ursprung för de som anser att de har endogami bland anorna, de finns i alla län. De flesta som har endogami är släkt med sig själva hundratals gånger och samma anor återkommer 50, 100 eller fler gånger i anträdet.

Det är glädjande att 60% av de som svarade inte har märkt av problem med sin DNA-släktforskning på grund av anförluster eller endogami. Bara 20% är säkra på att det har varit

ett problem. Drygt hälften av de svarande har anor enbart från Sverige.

De som enbart DNA-testat sig hos ett bolag finns främst hos FamilyTreeDNA.

Bästa tips och tankar

Nedan följer en sammanfattning av tips och tankar om DNA-släktforskning som gavs i enkätsvaren.

Antag alltid att det föreslagna släktskapet är långt ifrån rätt! Utgå från att företagen överskattar släktskapens närhet. Den gemensamma anan kan vara mycket långre bakåt i tiden.

Man får vara medveten om att ett högt cM-värde kan bero på flera små kopplingar längre tillbaka i tiden, men det syns oftast på att antalet segment då är relativt många.

Sortera träfflistan efter största segment i stället för mest gemensamt DNA. Jobba med segment större än 15 cM som triangulerar med flera andra träffar som går att härleda till en specifik ana.

Det finns alltid en lösning, även om det tar tid att hitta. Ta en dag i taget.

De som bara använder DNA och inte har släktforskat innan är väldigt dåliga på att kontrollera uppgifterna mot kyrkböcker – många som jag har

sagt detta till vet inte vad kyrkböcker är. Det är som upplagt för att det ska bli fel. Jag har ofta påpekat felen. För det mesta hjälper det inte. ”Jag har ju fått träff, då måste det stämma” menar de.

Registrera alla syskon och ingiften på varje generation minst 5 generationer upp. Från dessa registrerar man sedan 4–5 generationer ned med alla barn och ingiften. Använd flaggor för att hålla koll på det hela. Det ger många ingångar till ens DNA-släktforskning.

Om mtDNA är känt kan detta vara användbart eftersom det endast ärvs på modernet. Matchning på x-kromosomen kan också vara användbart då nedärvningen följer ett visst mönster mellan generationerna.

Ha en bra arbetsplats med flera stora datorskärmar och skriv ut vissa rapporter för att ha till hands medan du DNA-släktforskar. Traditionell släktforskning och utskrifter av släkt- och anträd är av yppersta vikt för att visuellt förstå avlägsna släktskap mellan olika DNA-släktforskarens resultat.

Det är bara att acceptera de anförluster man har. Kommer man bara tillräckligt långt bakåt i tiden så har alla anförluster. ▣

Dina "männingar" i Disgen 2023

Med nya Disgen kommer en ny rapport, en lista över "männingarna" till en valfri person i valfria nivåer. Vi kallar den N-männinglista och den har flera olika varianter.

SEDAN LÄNGE finns rapporter som stamtavla och släktmatrikel som ger dig information om de olika släktleden i din familj. Utskriftsvarianten *Gemensamma anor* respektive *Gemensamma avkomlingar* kan också visa släktskapen mellan två valda personer liksom släktöversikten (nytt släktskapsträd kommer också i Disgen 2023). Men för mig, och förhoppningsvis många fler Disgen-användare, är en lista med bara givna släktskapsavstånd som till exempel alla mina tremänningar eller fyrmänningar en välkommen nyhet.

Eftersom jag alltid förtecknat mina och mina föräldrars "männingar" på papper från starten av min släktforskning som tonåring, och sedan med hjälp av programmet GeneWeb gjort listor från en Gedcom skapad i Disgen, föreslog jag för många år sedan att vi skulle ta fram en sådan rapport i Disgen. Men det var flera saker som hade större prioritet, som en ny databasgrund för Disgen och andra funktioner som förbättrade för många. Själva beskrivningen och omsättningen av förslaget till en specifikation lyckades Josefine Nilson ta fram så att utvecklarna Olle Fåk och Patrik Hansson kunde genomföra förslaget.

Det har dessutom förbättrats jämfört med min grundtanke.

Inte minst vi som DNA-släktforskar vill – och måste – ha koll på våra olika "cousins" eller "männingar" och gärna släktskapsvägen dit. Den nya listan ger dig också information om hur många de är – åtminstone som är inlagda i ditt program! Men den är också användbar till kusinträffar eller när man vill göra en minnespromenad genom fotoalbumet med släkten och komma ihåg vem som hör hemma var i släktleden.

N-männinglistan

Listan tar fram de "männingar" som är av samma generation, och du väljer själv vilket släktskap du vill visa. Med inspiration från GeneWeb byggs listan med de olika släktleden fram till N-männingarna. Det betyder alltså att om du bygger dina egna tremänningar så kan du välja att "visa anor i listan" så att det framgår genom vilka av dina föräldrars kusiner släktskapsvägen går för alla tremänningarna.

Du kan bygga två olika fall av N-männingar (Bild 1). Antingen kan listan innehålla N-männingar som är ättlingar till den person du utgår ifrån (till exempel alla i form av femmän-

ningar från din farmors mormor) eller så kan listan innehålla N-männingar där personen du utgår ifrån är en av dem. När du vill söka till exempel din mammas tremänningar väljer du kanske enklast den senare.

Välj värdet på N, det lägsta möjliga värdet är 2, det vill säga en lista över kusiner, det heter ju även tvåmänning. Det finns ingen övre begränsning på värdet, men om du väljer ett högre värde än vad din databas innehåller kommer inga N-männingar att hittas. Du kan välja att ha bara biologiska ättlingar (markeras med B i listan) eller samtliga. När du väljer samtliga så ser du inte skillnad på adoptivbarn och fosterbarn, det är bara tomt i den rutan där det står B för de biologiska barnen/ättlingarna.

Som exempel valde jag att göra en lista över ättlingar till Kerstina Svendsdotter som var gift två gånger och hade två barnkullar (Bild 2). Alla ättlingar är inte fyrmänningar med varandra, en del är inbördes syskon och/eller kusiner, men det mest avlägsna är fyrmänningar. Överst i listan (Bild 3 och 4) visas i en rubrik vilken person som listan har skapats för. Därefter visas N-männingarna grupperade i syskongrupper. Om du valt att lista

Lista N-männingar

Vilken sorts N-männingslista vill du göra?

Lista N-männingar som är ättlingar till Kerstina Svensdotter

Lista N-männingar där Kerstina Svensdotter är en av dem

Lista 4-männingar (Bryllingar, 3rd cousins)

Ta bara med biologiska n-männingar

Ta bara med n-männingar som saknar dödsnotis och begravningsnotis

Visa anor i listan

Visa alla anor vid anförluster

Velj språk i utskriften

Skapa lista Avbryt

Bild 1. Lista N-männingar.

Sven Larsson Född 1722. Död 1784-04-17.	Gift 1749-10-01 i Starby (L).	Gunner Månsdotter Död 1782-04-23 i Billestorp, Starby (L).
Kerstina Svensdotter Född 1757-01-26 i Billestorp, Starby (L). Död 1831-04-18 i Starby (L).		
Gift 1776-12-15 i Starby (L).	Sven Torstensson Född uppskattat 1742. Död 1782-04-12 i Starby (L).	
Hanna Svensdotter Född 1777-11-14 i Starby (L). Död 1837-07-11 i Hitsåkra, Starby (L). ▶		
Jöns Svensson Född 1781-05-25 i Starby (L). Död 1870-06-14 i Humlarp, Ausås (L). ▶		
Gift 1783-10-26 i Starby (L).	Jöns Olsson ▲ Född 1756-08-21 i Starby (L). Död 1843-05-13 i Starby (L).	
Gunilla Jönsdotter Född 1784-10-26 i Starby (L). Död 1786-02-18 i Starby (L).		
Sven Jönsson Född 1786-12-05 i Starby (L). Död 1848-06-25 i Starby (L). ▶		
Anders Jönsson Född 1789-07-29 i Starby (L). Död 1873-05-22 i Nr 8, Kärreberga, Kvidinge (L). ▶		
Bengta Jönsdotter Född 1791-07-26 i Starby (L). Död 1792-01-22 i Starby (L).		

Bild 2. Exemplet på sidan 33 utgår från Kerstina Svensdotter och hennes barn.

» *Du kan också bygga upp listan med bara kusiner eller ättlingar som fortfarande lever om du vill bjuda in till en träff eller vill kolla om det finns någon lämplig kandidat till DNA-testning.* «

anorna visas de före varje syskon-grupp (Bild 3, där det också framgår från vilket av äktenskapen de är ättlingar). På raderna för anor visas då namn och levnadstid för det par som är föräldrar till syskonskaran. Väljer du att inte visa anorna så kommer alla männingarna i en lång lista i samma ordning (Bild 4). Du kan inte sortera listan i denna form, däremot om du exporterar den till Excel. Då kan du till exempel sortera dem i ordning efter födelseår för att se spridningen inom en och samma generation.

Du kan också bygga upp listan med bara kusiner eller ättlingar som fortfarande lever om du vill bjuda in till en träff eller vill kolla om det finns någon lämplig kandidat till DNA-testning. Men urvalet är egentligen de som saknar en dödsnotis i din databas om att de avlidit.

Om listan inte vill visas när du gör ett urval och Disgen säger "det finns inga att visa" kan det antingen bero på att du valt ett för högt värde eller att du råkar ha gjort inställningen "ta bara med n-männingar som saknar dödsnotis och begravningsnotis" – det vill säga i princip levande personer fast du rör dig på 1800-talet. Kom gärna ihåg att använda den inbyggda

hjälpn med F1-tangenten i de olika fönstren, om du vill se vad som menas med de olika valen.

Hitta funktionen

Du når rapporten N-männinglistan på flera olika sätt

- i Personöversikten för en person genom ikonerna med de tre vågräta strecken (Bild 5) eller kortkommandot Shift+Ctrl+C vilket du kan använda även i de nedanstående vägarna
- från Familjeöversikten genom att peka på valfri person och klicka på höger musknapp och välja funktionen i snabbmenyn som kommer upp (det är en lång meny med flera olika saker man kan göra som kommer upp, N-männinglistan är längst ner)
- från Släktöversikten genom att peka på valfri person och klicka på höger musknapp och välja funktionen i snabbmenyn som kommer upp (finns bara detta val i snabbmenyn)
- från en söklista genom att peka på valfri person och klicka på höger musknapp och välja funktionen i snabbmenyn som kommer upp (det är en meny med åtta val för

söklistan som kommer upp, N-männinglistan är längst ner)

- från byggd tavla, alltså den byggda antavlan eller stamtavlan på skärmen, genom att peka på valfri person och klicka på höger musknapp och välja funktionen i snabbmenyn som kommer upp.

Du kan skriva ut N-männinglistan genom snabbmenyn som du får fram med högerklick. Du kan i snabbmenyn också välja att exportera listan till Excel. Slutligen kan du även välja att öppna Personöversikt eller Släktöversikt för valfri person i N-männinglistan.

När "N-männingarna" egentligen biologiskt är "halv-N-männingar" framgår det inte i vår lista. I mitt exempel med ättlingarna till Kerstina Svendsdotter från hennes två olika äktenskap är de ju halvsyskon, därefter halvkusiner, därefter halvtremänningar – det har betydelse i DNA-släktforskningen även om man inte tänker på det annars.

Jag hoppas du kommer att tycka detta är lika bra som jag gör! ☐

Lista med 4-männingar som är ättlingar till Kerstina Svensdotter			
0	Linjen Kerstina Svensdotter 1757-1831 och Sven Torstensson 1742-1782		
1	Barn till Hanna Svensdotter 1777-1837 och Anders Andersson 1775-1843		
2	Barn till Elna Andersdotter 1804-1878 och Olof Pålsson 1802-1886		
3	Barn till Petronella Olofdotter 1835-1878 och Måns Jönsson		
4	B M Karl* August	Månsson	Född 1873-06-25 Ausås (L)
3	Barn till Kristina Olofdotter 1837-1897		
4	B M Jöns Peter	Persson	Född 1862-03-31 Ausås (L)
3	Barn till Kristina Olofdotter 1837-1897 och Gunna Persson 1822-1871		
4	B M Olof	Persson Gunnarsson	Född 1870-03-24 Ausås (L)
3	Barn till Pål Olsson 1839-1910 och Johanna Persdotter 1839-1914		
4	B K Tilda	Pålsdotter	Född 1870-08-15 Ausås (L)
4	B M Nils August*	Pålsson	Född 1872-08-25 Ausås (L)
4	B M Olof Bernhard	Pålsson	Född 1874-12-17 Ausås (L)
4	B M Alfred Teodor	Pålsson	Född 1877-05-28 Ausås (L)
4	B K Tilda* Paulina	Pålsson	Född 1880-02-14 Ausås (L)
4	B K Hilma* Charlotta	Pålsson	Född 1884-04-09 Ausås (L)
2	Barn till Sven Andersson 1805-1867 och Elna Larsdotter 1799-1856		
3	Barn till Anders Svensson 1827-1908 och Botilla Persdotter 1835-1886		
4	B K Emelie	Andersdotter	Född 1858-08-16 Starby (L)
4	B M Nils Peter	Andersson	Född 1862-08-15 Ausås (L)
4	B M Olof	Andersson	Född 1866-05-16 Ausås (L)
4	B K Anna Kristina	Andersdotter	Född 1869-03-08 Ausås (L)
4	B K Ida Charlotta	Andersdotter	Född 1879-08-28 Häminge, Ausås (L)
4	B K Gerda* Viktoria	Åberg	Född 1890-11-28 Halmstad (N)
4	B K Alma* Klara	Åberg	Född 1893-06-30 Halmstad (N)
4	B K Ellen Axelina	Åberg	Född 1899-11-27 Falkenberg (N)
0	Linjen Kerstina Svensdotter 1757-1831 och Jöns Olsson 1756-1843		
1	Barn till Sven Jönsson 1786-1848 och Boel Hansdotter 1796-1874		
2	Barn till Johannes Svensson 1818-1904 och Johanna Jönsdotter 1820-1903		
3	Barn till Anders Johansson Holmqvist 1848-1915 och Assarina Nilsdotter 1848-1926		
4	B M Gustaf*	Holmqvist	Född 1873-06-22 Kvidinge (L)
4	B M Simon* Petrus	Holmqvist	Född 1875-10-25 Kvidinge (L)
4	B K Maria*	Holmqvist	Född 1878-05-11 Kvidinge (L)
4	B M Erik*	Holmqvist	Född 1881-08-17 Kvidinge (L)
4	B K Marta*	Holmqvist	Född 1884-10-11 Ängelholm (L)
4	B M Joel*	Holmqvist	Född 1887-03-16 Helsingborgs Maria (M)
4	B M Erik*	Holmqvist	Född 1891-12-08 Helsingborgs Maria (M)
4	B K Elisabet*	Holmqvist	Född 1894-08-23 Helsingborgs Maria (M)
3	Barn till Charlotta Johanna Johannesdotter 1850-1924 och Jöns Peter Jeppsson 1841-1924		
4	B M Gustaf Albert	Jeppson	Född 1883-06-09 USA
4	B K Alice* Cornelia	Jeppson	Född 1884-06-11 USA
4	B K Edith* Charlotte	Jeppson	Född 1891-10-16 USA
3	Barn till Emma* Kristina Johannesdotter 1853-1933 och Nils Persson 1848-1921		
4	B M Svante Gottfrid*	Paulin	Född 1877-09-29 Kvidinge (L)
4	B M Johan Bernhard*	Persson	Född 1879-02-04 Kvidinge (L)
4	B K Sigrid Elisabet	Persson	Född 1880-10-16 Väsby (M)

Bild 3. Lista med 4-männingar som är ättlingar till Kerstina Svensdotter, när man valt att även lista anorna. Kerstina var gift två gånger.

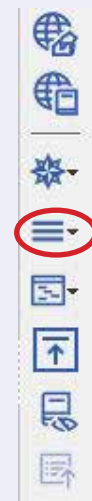

Bild 5. Välj ikonen med de tre vågräta strecken i person-översikten för att nå rapporten N-männingslistan.

Lista med 4-männingar som är ättlingar till Kerstina Svensdotter			
4	B M Karl* August	Månsson	Född 1873-06-25 Ausås (L)
4	B M Jöns Peter	Persson	Född 1862-03-31 Ausås (L)
4	B M Olof	Persson Gunnarsson	Född 1870-03-24 Ausås (L)
4	B K Tilda	Pålsdotter	Född 1870-08-15 Ausås (L)
4	B M Nils August*	Pålsson	Född 1872-08-25 Ausås (L)
4	B M Olof Bernhard	Pålsson	Född 1874-12-17 Ausås (L)
4	B M Alfred Teodor	Pålsson	Född 1877-05-28 Ausås (L)
4	B K Tilda* Paulina	Pålsson	Född 1880-02-14 Ausås (L)
4	B K Hilma* Charlotta	Pålsson	Född 1884-04-09 Ausås (L)
4	B K Emelie	Andersdotter	Född 1858-08-16 Starby (L)
4	B M Nils Peter	Andersson	Född 1862-08-15 Ausås (L)
4	B M Olof	Andersson	Född 1866-05-16 Ausås (L)
4	B K Anna Kristina	Andersdotter	Född 1869-03-08 Ausås (L)
4	B K Ida Charlotta	Andersdotter	Född 1879-08-28 Häminge, Ausås (L)
4	B M Jöns Peter	Svensson	Född 1860-09-01 Höganäs (M)
4	B K Maria Konstance	Johannesdotter	Född 1862-05-21 Höganäs (M)
4	B M Martin	Svensson	Född 1864-12-08 Höganäs (M)

Bild 4. Lista med 4-männingar som är ättlingar till Kerstina Svensdotter, när man inte valt att även lista anorna.

Gumm från Funäsdalen

DÅ MAN ska göra gumm har man sötmjölk i en stor blankskurad kopparkittel och ljummar den och har i löpen så att det blir ost. Osten tar man upp i ett tråg och så kokar man vasslen tills den börjar bli lite brun (men inte tjock som messmör). Då lägger man ner osten och kokar alltihop tillsammans. Sedan mosar man sönder osten med en slev och kokar tills det blir som en tjock välling. Man kan nästan skära den i skivor sen.

Gumm kokades till högtidliga tillfällen som jul och bröllop.

Recept från bondeänkan Karin Nilsson (född 1874) i Funäsdalen, Härjedalen.

www.matkult.se

Bild: Dalte

Medlemsavgiften 2023

Med detta nummer av Diskulogen följer avin för inbetalning av medlemsavgiften för nästa år. Vi skulle vilja be dig att betala medlemsavgiften i tid, gärna redan nu så är det gjort!

Vi vädjar till dig eftersom föreningen varje år måste skicka ut några tusen påminnelser och det kostar onödiga pengar. Påminnelser via e-post är förstås gratis för föreningen så vi börjar alltid med det, och sedan fortsätter vi med pappersbrev som kostar 8 kronor/styck. Det brukar ha god effekt. Men det bästa skulle vara om vi inte behövde påminna någon alls. Då skulle vi spara de där pengarna – totalt handlar det om runt 30 000 kronor – och dessutom en del papper och transporter.

Så, som sagt, betala din medlemsavgift så snart du kan!
(Du hittar mer detaljer om medlemsavgiften här: www.dis.se/betala-medlemsavgiften)

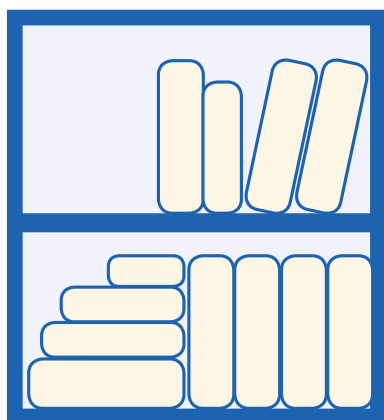
Krig och fred i kalkland
Lars Gunnar Norén
Häftad, sidor 272
ISBN 9789152728277
222 kronor
www.bokus.com

Vägen dit
Ana Porss
Inbunden, 255 sidor
ISBN 9789177993629
192 kronor
www.bokus.com

Nils Länger återvänder till Gotland efter en förlisning. Hemma i Hellvi finner han en gård i sorg efter modern som just dött. Provinsen är som i alla tider strategiskt viktig och danskarna kämpar för att återta ön från den svenska stormakten. Kalkbranschen växer och familjens lilla andel i Lörjebruket ger extrainkomster. Nya hot växer vid horisonten vid ingången till 1700-talet då omvärldens makter gör gemensam sak för att förändra maktbalansen i norr. Krig och fred i kalkland är en fristående fortsättning på Det bleka guldet (2020).

Den tredje delen i trilogin Herravälde. Anna vill mer med sitt liv än att arbeta i köket på Hotel du Nord i Borås och utvandrar som ensamstående kvinna till Amerika. I Chicago får hon anställning som hembiträde. Så småningom söker hon sig västerut. I Hollywood får hon tjänst som kokerska i filmmogulen Samuel Goldwyns hem. Där serverar hon filmstjärnor som Charlie Chaplin och Marlene Dietrich och en kväll söker Greta Garbo upp henne i köket. Frun i huset, skådespelerskan Frances Howard Goldwyn, blir Annas bästa vän.

Nya böcker

Har du gett ut en bok med anknytning till släktforskning? Har du nyss läst en intressant bok om släktforskning? Skicka gärna in tips till Diskulogen om nya (utgivna under de senaste två åren) böcker med anknytning till släktforskning så att fler medlemmar kan hitta dem. Skicka ditt tips till diskulogen@dis.se.

Alma Fredrika – nämndemannens dotter
Kerstin Segesten
Häftad
ISBN 9789189706798
208 kronor
www.bokus.com

Alma föddes år 1862 som yngsta barnet av nio och växer upp under goda förhållanden på en mindre gård i norra Halland. Hennes far har gjort en remarkabel klassresa från föräldralös tioåring till mönsterbonde, kommunal förtroendeman och nämndeman vid tingsrätten. Modern är sjökaptensdotter och bara sjutton år gammal när paret gifter sig. När den gamle patriarken dör vid 85 års ålder läggs ansvaret för gården, en ålderande mor och brodern på Almas axlar. Efter faderns begravning bryter en veritabel häxjakt ut, där de fem svärsönerna gör allt för att få ut mesta möjliga av arvet efter svärfadern.

Boken om Näs – Astrid Lindgrens barndomshem – vår släktgård
Leif Ruhnström
Häftad, 200 sidor
ISBN 9789152717462
283 kronor
www.bokus.com

Gården där några av våra mest älskade berättelser har sitt ursprung – Bullerbyn, Emil i Lönneberga, Samuel August från Sevedstorp och Hanna i Hult – om den handlar den här boken. Om prästgårdsarrendet som blev en vallfartsort. Och om människorna där och dråpliga och sorgliga händelser. Av den gamla bondgården finns två mangårdsbyggnader kvar, det mer än 260-åriga röda barndomshemmet och det nya huset som fyller 100 år i år. Vilka har levt där och hur var deras vardag? Och vem bor där nu och hur ser det ut?

Foto: Hans Bjernevik

Funktionärsdagarna 2022

Foto: Hans Bjernevik

Christer Gustavsson får diplom av Daniel Berglund.

Foto: Hans Bjernevik

Anderz Hellgren visar arbetet med Disbyt.

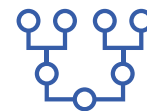
Foto: Hans Bjernevik

Funktionärerna låter sig väl smaka.

Foto: Hans Bjernevik

Köp Disgen 2023!

Priset är 150 kronor för en uppdatering från Disgen 2021 till Disgen 2023. Uppdateringen inkluderar program med handledning och gratis uppdateringar tills nästa betalversion kommer ut.

Programmet laddas ner från Dis webbplats, www.dis.se/disgen, och handledningen läser du på webben. För dig som har Disgen 8, Disgen 2016, Disgen 2018 eller Disgen 2019 är priset 350 kr. En förutsättning är som tidigare att du har ett oavbrutet medlemskap.

- Ni som köpt Disgen 2021 den 1 november 2022, eller senare, behöver inte betala något extra för uppdateringen.
- För dig som ännu inte har köpt Disgen eller har Disgen 7 (eller äldre) är priset 750 kr.

Beräknas tillgänglig i januari 2023.

† Avlidna medlemmar

5232	Krister Lagersvärd, Täby	31791	Kerstin Österström, Löddeköpinge
5615	Gunnel Långström, Sveg	33413	Lennart Swahn, Västerås
7133	Weiler Ringblom, Lidköping	33565	Ingrid Torpe, Koppom
8121	Örjan Öberg, Härnösand	33700	Leif Tennare, Trollhättan
9417	Ruben Thurhagen, Sollentuna	36199	Sven-Olof Hjertquist, Hässelby
10477	Uno Öjman, Vårby	39361	Leif Johansson, Vänersborg
10529	Marianne Gustafsson, Tidaholm	44994	Lennart Larsson, Uddevalla
17985	Inge Persson, Huskvarna	46403	Lars Björklund, Väddö
19897	Stina Gylling, Åmål	48743	Christer Nilsson, Svedala
20747	Bertil Forsberg, Täfteå	50753	Per Laurin Larsen, Mo I Rana
27852	Eric Claesson, Gävle	58428	Jan Kristiansen, Svanesund
28338	Charlie Peterson, Västerås	58508	Göran Björk, Västerhaninge
28401	Sune Nilsson, Mölndal	59428	Ulla Jönsson, Staffanstorp
31163	Birgitta Karlsson, Munkedal		

PROVA ARKIVDIGITAL GRATIS*

ArkivDigital är populärast bland släktforskare i Sverige.
Där finns det du behöver: källorna, registren och släktträdet.
Tjänsten är skapad av släktforskare för släktforskare.

MEST KÄLLOR

ArkivDigital har Sveriges mest omfattande internetarkiv med digitaliserade originalkällor för släktforskare.

FLEST REGISTER

ArkivDigital har Sveriges största och mest användbara personregister som hjälper dig att hitta i källorna.

EGET SLÄKTTRÄD

I ArkivDigital skapar du ett eget släktträd och håller enkelt ordning på allt intressant du hittar.

UTFÖRLIG LÄROBOK

ArkivDigitals lärobok "Släktforskning på riktigt" är en pedagogisk vägledning till svensk släktforskning.

SKOGSJÖMEDIA ALAND

Gå till ArkivDigitals webbsida, klicka på Prova gratis och följ instruktionerna.
Du får tillgång till alla arkivhandlingar och personregister och kan börja bygga ditt släktträd.

*) Endast för dig som inte tidigare har provat ArkivDigital.

www.arkivdigital.se

shop.dis.se

Historiska kartor

Nytt
lägre
pris!

Sätt släkten på kartan!
Dessa historiska kartor har blivit
100 kronor billigare per styck:

- Generalstabskartor
- Skånska rekognoseringskartan 1820
- Häradseconomiska kartor
- Sockenkartor
- Äldre ekonomiska kartor
- Topografiska kartor över Sverige
- Topografiska kartor över Norden
- Topografiska kartor över Norge
- Kartor över Danmark
- Sveriges historiska stadskartor

Beställ direkt i webbshoppen, shop.dis.se, och
betala med kort eller banköverföring.

Funktionärer

Faddrarna har talat om på vilket sätt de vill bli kontaktade. Den kontaktinformation som inte står inom parentes bör användas i första hand. Om det står dag eller kv efter ett telefonnummer vill faddern helst bli uppringd dagtid resp. kvällstid. Faddrarna är listade i postnummerordning.

Sedan förra numret har Claes Embäck slutat som Disgen-fadder och Örjan Öberg avlidit. Tack för era insatser!

Disgen Sverige

Peter Åberg	Stockholm	073-5157668		nilspeab@gmail.com
Stig Geber	Uttran	08-53030734	076-2482232	stig.geber@telia.com
Hans Peter Stülten	Nynäshamn		0707-828491	h-p.stuelten@outlook.com
Torgny Larsson	Malmö			larsson.torgny@gmail.com
Bengt Kjällerström	Lund	(070-2703944)		bengt@kj2.se
Magnus Hellblom	Lund	0733-360102		magnus@hellblom.com
Anders Larsson	Svedala	070-7470759		anders@dis-syd.se
Carl Strandberg	Lomma	070-5942775		carolus.strandberg@gmail.com
Sven Kylefors	Helsingborg	070-3297345		sven.kylefors@telia.com
Lena Ringbrant Ekelund	Klippan		070-2320079	l.re@telia.com
Bengt Johansson	Östra Ljungby		070-6480711	bemagram@telia.com
Bo Lundgren	Nymölla	0735-288825		bo@elmedia.se
Staffan Knös	Ronneby	0705-951338		staffan@dis-syd.se
Arne Sörlöv	Tving	0721-505333		arne@sorlov.com
Christina Claeson	Göteborg			ch_claeson@hotmail.com
Hans Nyman	Borås	0705-254075		hansnyman@telia.com
Tomas G H Johansson	Svenljunga	0325-13631kv		tomasgh@live.se
Tommy Nilson	Eksjö	070-3031732		tommy@betoni.se
Börje Jönsson	Eksjö	070-8631217		borje.jn@gmail.com
Anders L. Hjalmarsson	Linköping	070-6004078		ka.lindman@gmail.com
Peter Tilly	Linköping	070-3660003		peter.tilly@telia.com
Birgitta Karlsson	Sturefors	013-52943	073-0945945	birgitta5karlsson@gmail.com
Arne Johansson	Södra Vi	076-1080029		anforskning@djursdala.net
Tor-Leif Björklund	Norrköping	0768-130387		torleif.bjorklund@gmail.com
Elisabeth Molin	Visby	0705-116292	0705-116292	elisabeth@imolin.se
Benny Olson	Klintehamn	0701-439407		olsonbenny@hotmail.com
Jan Wallin	Örebro	019-183830	070-3877888	jan.wallin.orebro@telia.com
Olle Olsson	Gävle	026-101376	070-6303267	olle.olsson.gavle@gmail.com
Staffan Bodén	Gnarp	070-5369583	070-5369583	hampus3249@gmail.com
Tony Rodin	Bollnäs	(0703-506304)		tony.rodin@gmail.com
Bodil Orremo	Frösön	070-5281816		bodil.orremo@gmail.com
Lennart Näslund	Helgum	076-8480114		lennart@hsn.nu
Peter Johansson	Örnsköldsvik	070-5648859		peter.johansson-oer@telia.com
Tommy Jacobsson	Umeå	090-32493	070-5125770	tommy.umea@gmail.com
Hans Fällman	Umeå	070-6912829		hansfallman@gmail.com
Laila Larsson	Ersmark	0910-720041	070-6164410	laila.tuva@outlook.com
Curth Svedberg	Roknäs	070-6619907		curth.svedberg@gmail.com
Stefan Wennberg	Seskarö	0922-61315	070-6556433	stefan.wennberg@telia.com

Dis faddrar är en grupp erfarna medlemmar som på ideell basis åtagit sig att dela med sig av sina erfarenheter till andra medlemmar, via telefon och e-post. Det finns inga garantier för att dina problem blir lösta genom att du kontaktar en fadder, eller att du slipper datorrelaterade olyckor. Genom att kontakta en fadder har du förbundit dig att

- ha tagit en säkerhetskopia innan samtalet (e-posten)
- följa fadderns råd på egen risk
- ha samtyckt till att faddern inte kan göras ansvarig på något sätt för eventuella fel, misstag, dataförluster eller annan skada.

Disgen Finland

Henrik Mangs Vasa +358-500268361kv henrik.mangs@netikka.fi

Disgen Norge

Alf Christophersen Tvedestrand +47-37164209 alfchri@online.no

Disgen/Linux

Roy Johansson	Borås	033-7709522	0709-706170	roykleva@gotanet.com
---------------	-------	-------------	-------------	----------------------

Mac

Hans Peter Stülten	Nynäshamn	0707-828491	h-p.stuelten@outlook.com	
Kerstin Bjernevik	Kista	08-7511630	kerstin.bjernevik@gmail.com	
Anders L. Hjalmarsson	Linköping	070-6004078	ka.lindman@gmail.com	
Sven Olby	Västerås	021-20494	076-1091184	sven.olby@gmail.com
Gunilla Hermander	Hudiksvall	070-5315715	macnilla@telia.com	

Min Släkt

Lotta Sörensen	Sölvesborg	0760-141262	lotta.1957@gmail.com
Kjell Croné	Göteborg		crone.kjell@gmail.com
Annelie Lindgren Kedehag	Mölnlycke	0739-778388	petared@gmail.com
Bo Svartholm	Frösön	070-6276073	bo.svartholm@gmail.com

Holger

Sven Olof Åkerlund	Huddinge	070-5112847	sven.olof.akerlund@gmail.com
--------------------	----------	-------------	------------------------------

Karthantering

Lena Ringbrant Ekelund	Klippan	070-2320079	l.re@telia.com
Tommy Nilson	Eksjö	070-3031732	tommy@betoni.se
Tor-Leif Björklund	Norrköping	0768-130387	torleif.bjorklund@gmail.com
Olle Olsson	Gävle	070-6303267	olle.olsson.gavle@gmail.com

OpenRGD

Carl-Johan Gustafsson	Nykvarn	08-55245912	0705875912	carl-johan.gustafsson@telia.com
Jan Lilliesköld	Sundsvall	070-5716694		jalill5255@gmail.com

Disbyt-ombud (Sverige)

Charlotte Börjesson	Västra Frölunda	031-478093	charlotte.borjesson@telia.com	
Donald Freij	Värnamo	0702-780885	donald@freij.se	
Gunnar Bergstedt	Stockholm	0707-716906	bergstedtgunnar@gmail.com	
Håkan Johansson	Västerås	070-2224857	hakan.johansson.021@telia.com	
Håkan Asmundsson	Linköping	0708-652996	hakan@asmundsson.nu	
Kent Hektor	Ystad	0707-530201	kent.hektor@outlook.com	
Kerstin Malm	Örebro	073-0429721	kegubi60@gmail.com	
Olle Olsson	Gävle	026-101376	070-6303267	olle.olsson.gavle@gmail.com
Rolf Eriksson	Vikingstad	0723-628263	rolferiksson@brevet.se	

Disbyt-ombud (Sverige & Finland)

Gunnar Bergstedt	Stockholm	0707-716906	bergstedtgunnar@gmail.com
------------------	-----------	-------------	---------------------------

Dis Arkiv

c/o Bo Kleve, Solhaga 7, 582 46 Linköping	013-104 204	dis_arkiv@dis.se
---	-------------	------------------

Dis styrelse från och med årsmötet den 12 mars 2022.

Ordförande

Daniel Berglund

Hängestensvägen 38, 421 67 V. Frölunda,
031-443 143, 0705-244088,
daniel.zz.berglund@gmail.com

Vice ordförande

Eva Dahlberg

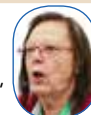
Brunnsgatan 28, 553 17 Jönköping,
076-0852663,
evad.forening@gmail.com

Sekreterare

Elisabeth Leek

Norra Notåsa,
573 73 Sunhultsbrunn, 070-5698738,
elisabeth.leek@telia.com

Ekonomiansvarig

Peter Åberg

Grändalsvägen 188,
117 69 Stockholm, 073-5157668,
nilspeab@gmail.com

Övriga ledamöter

Gunilla Jacobson

Ramsögatan 1,
257 31 Rydebäck, 0702-407057,
gunilla@buddies.dk

Bo Kleve

Solhaga 7,
582 46 Linköping,
bok+dis@klev.se

Christina Claeson

Odinsgatan 20 B,
411 03 Göteborg,
ch_claeson@hotmail.com

Anders Lindberg

Luzernvägen 1 D, 227 38 Lund,
0708-397908,
aelindberg2004@yahoo.se

Kristina Andersson

Kvibergsvägen 7, 531 97 Lidköping,
070-2191817,
foreningar.kristina@gmail.com

Valberedning

Kontaktperson: **Torgny Larsson**,
valberedning2022@dis.se

NORD

c/o Kassberg,
Drejarvägen 19,
961 40 Boden

ordf_nord@dis.se
www.dis-nord.se
Ordf: Vakant

MITT

c/o Lilliesköld,
Johannedalsv 150,
86337 Sundsvall

ordf_mitt@dis.se
www.dis-mitt.se
Ordf: Peter Johansson

BERGSLAGEN

c/o Strömberg,
Patentgatan 15 lgh 1103,
722 26 Västerås,
070-210 19 15

ordf_bergslagen@dis.se
www.dis-bergslagen.se
Ordf: Lars-Göran Nilsson

ÖST

c/o Börje Olsson
Drevkroken 4
163 54 Spånga

ordf_ost@dis.se
www.dis-ost.se
Ordf: Vakant

Dis-Småland

DIS-SMÅLAND BILDADES 1997 och har verksamhet i de tre smålandslänen och på Öland. Vi är cirka 950 medlemmar i föreningen. I år höll vi vårt årsmöte digitalt via Zoom, vilket fungerade väldigt bra. Det är en stabil styrelse vi har med mycket kunskaper både i föreningsteknik och i släktforskning. Vi har en del ledamöter som har varit med länge, som vet historien bakåt, men även nya ledamöter som ser verksamheten med nya ögon och ger oss nya tankesätt och idéer.

Vi har valt att inte ha någon föreningslokal så funktionärerna reser istället runt i vårt verksamhetsområde. Dis-Småland har ett nära samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan i de tre länen och lånar lokaler av dem, detta gör att vi kan vara verkamma på flera olika ställen, även mindre orter. Vi försöker ha "Öppet Hus" de lördagar som vi har fysiska styrelsemöten. Då kan vem som helst

komma och prata släktforskning med oss eller få vägledning i Dis olika program. Vi har nämligen försiktigt börjat ha fysiska möten. Vi kommer nog aldrig tillbaks till att ha endast fysiska möten, utan det kommer att vara en blandning. Medlemmarna har vant sig vid att kunna sitta hemma och träffas via nätet. Föreningar har ju också den största delen av sin verksamhet under vinterhalvåret och det är inte så roligt att ge sig ut på hala mörka småländska skogsvägar sent på kvällen.

Vår medlemstidning SmåDisigt utkommer med 4 nummer per år, två tryckta och två digitalt. I SmåDisigt kan du läsa om vad som är på gång och många spännande artiklar.

Planerna för våren pågår för fullt. Vi planerar några föredrag som ska ske en lördag i varje månad med början i mars.

Årsmötet 2023 kommer att hållas, både digitalt och på plats, lördagen den 25 mars i Mullsjö missionskyrka.

Det ska bli spännande att hålla ett årsmöte som både är digitalt och fysiskt. Vi hoppas givetvis att det kommer många fysiskt. För hur det än är så är det roligare att träffas ansikte mot ansikte.

Vi letar efter fler "volontärer" – personer som kan tänka sig att gå bredvid när vi har våra möten och kurser. Det är svårt för kursledaren att hinna hjälpa alla, men vi tror att det finns många där ute som kan hjälpa till. Det är personer som har jobbat i Disgen, Disbyt och så vidare under många år, men som inte tycker att de är så duktiga att de vill hålla egna kurser (för jantelagen säger ju att du inte ska förhäva dig). Vi behöver er! Tveka inte att höra av dig, du skulle göra en stor insats för föreningen.

EVA GRÖÖN
ORDFÖRANDE

FILBYTER

c/o Föreningshuset
Fontänen, Västra vägen 32,
582 28 Linköping

ordf_filbyter@dis.se
www.dis-filbyter.se
Ordf: Vakant

VÄST

c/o Amberntsson,
Persikogatan 126,
426 56 Västra Frölunda
031-290186

ordf_vast@dis.se
www.dis-vast.o.se
Ordf: Ylva Amberntsson

SMÅLAND

c/o Gröön,
Skälsbäck Norrgården 107,
570 72 Fagerhult

ordf_smaland@dis.se
www.dis-smaland.se
Ordf: Eva Gröön

SYD

Porfyrvägen 20,
224 78 Lund

ordf_syd@dis.se
www.dis-syd.se
Ordf: Viveca Kristiansen

Dis-Mitt

FÖRENINGEN DIS-MITT är en regional förening i Sveriges Mitt. Här ingår länen Gävleborg, Västernorrland och Jämtland (XYZ-länen).

Dis-Mitt startade den 15 november 1992, så vi blir alltså 30 år nu i november och tanken är att vi på årsdagen ska ha ett hybridjubileum i utbildningens tecken. Vi är en förening där aktiviteterna är många. Föreningen har satt en ära i att besöka olika platser inom det till ytan stora området som Dis-Mitt täcker. Men de senaste åren har styrelsen fått tänka i annorlunda och delvis nya banor. Möjligheterna till fysiska träffar är fortfarande något begränsade på grund av pandemin och får därför ersättas med möten via nätet. Föreningens årsmöten har sedan ett antal år tillbaka anordnats på flera orter parallellt men med kommunikation via Zoom dem emellan och så var det även i slutet av februari 2022.

Vi har en fast punkt i föreningen Midälva Genealogiska Förenings (MGF) släktforskarlokal i Sundsvall, vilken är öppen delar av dagen varje onsdag. Dis-Mitt ansvarar för värdskapet en onsdag varje månad. Lokalen har adressen Grönborgsgatan 3 i Sundsvall.

Dis-Mitt strävar efter att hitta lämpliga lokaler på fler orter inom regionen för att i möjligaste mån nå ut till fler medlemmar inom vårt geografiska område. Mycket sker ändå genom samarbete med olika släktforskarföreningar runt om i regionen. Vi har även samarbete med hembygdsrörelsen. Vi hör att det finns ett ökat intresse för fysiska träffar samtidigt som internetträffarna har sin givna plats.

Landskapsträffar anordnas regelbundet, företrädesvis via internet, då många från hela landet och även utomlands deltar och samtalar om lokal släktforskning. Vi anordnar också olika tematräffar kring Dis verktygslåda, släktforskning och DNA. Inte minst det sistnämnda har blivit ett nytt tema under de senaste åren.

Fördelar vi ser med att gå med i föreningen Dis-Mitt, är följande:

- Information om och utbildning i olika släktforskningsprogram, framför allt Disgen och övriga produkter från Dis. Handledare är som regel någon av föreningens utbildare vilka är medlemmar med god erfarenhet av ett visst program.
- Medlemsmöten, där deltagarna diskuterar olika frågor som har att göra med datorstöd i släktforsk-

ningen, till exempel frågor om släktforskningsprogram, eller att söka via internet hos till exempel ArkivDigital, Riksarkivet, Lantmäteriet med flera. Medlemsmötena blir nu enklare att delta i för ”långväga” och här samarbetar vi också med olika studieförbund.

- Temakvällar bygger i stor utsträckning på önskemål från våra medlemmar. Dessa event arrangeras i egen regi eller i samarbete med lokala släktforskarföreningar.
- Den säkraste vägen att hålla sig ajour med aktiviteter i föreningen är via hemsidan, www.dis-mitt.se, se särskilt under Evenemang/Kalender vilka aktiviteter som är aktuella framöver. Där finns även information och kontaktuppgifter till styrelsen. Föreningen har dessutom en sida på Facebook (www.facebook.com/dismitt) och en You-tubekanal: DIS-MITT.
- Om du som medlem önskar att hjälpa till vid föreningens arrangemang eller har några frågor så är du hjärtligt välkommen att höra av dig till någon i styrelsen.

STYRELSEN I DIS-MITT

Avsändare:
Föreningen Dis,
Gamla Linköping, 582 46 Linköping

Nu kan du snart ladda ner och köpa Disgen 2023!

Disgen 2023 kommer bli tillgänglig inom en snar framtid – håll ögonen öppna.

Gå till www.dis.se/disgen och ladda ner Disgen 2023.

Installera.

Starta programmet.

Köp licens via länken i hjälpmenyn.

Läs mer om nyheterna på Dis webbplats.

Se alltid till att du har en aktuell säkerhetskopia.